

ÖSTERBOTTENS LANDSKAPSPLAN 2050

UTLÅTANDEN OCH BEMÖTANDEN

PLANFÖRSLAG

Landskapsstyrelsen 17.6.2024.

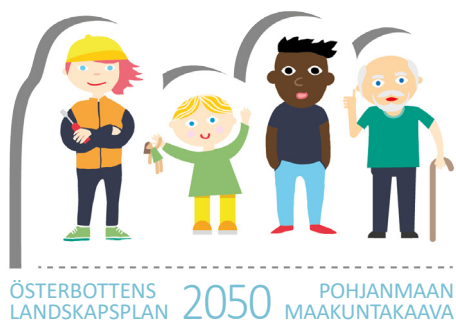
Dokumentversion 5.6.2024.

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

ÖSTERBOTTENS
LANDSKAPSPLAN 2050 POHJANMAAN
MAAKUNTAKAAVA

Pärmbilder: Antti Kuusiniemi, Christine Bonn och Gustav Nygård.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
-----------------------------	----------

1. Utlåtanden och bemötanden	6
1.1 Kronoby kommun	6
1.2 Larsmo kommun	6
1.3 Jakobstads stad	7
1.4 Pedersöre kommun	7
1.5 Nykarleby stad	7
1.6 Vörå kommun	8
1.7 Laihela kommun	8
1.8 Korsholms kommun	9
1.9 Malax kommun	11
1.10 Korsnäs kommun	12
1.11 Närpes stad	12
1.12 Kaskö stad	13
1.13 Kristinestads stad	13
1.14 Karleby stad	15
1.15 Teuva kommun	15
1.16 Södra Österbottens förbund	15
1.17 Mellersta Österbottens förbund	17
1.18 Satakunta förbund	17
1.19 Birkalands förbund	18
1.20 Tavastlands förbund	18
1.21 Miljöministeriet	19
1.22 Jord- och skogsbruksministeriet	22
1.23 Försvarsministeriet	23
1.24 Inrikesministeriet	23
1.25 Transport- och kommunikationsverket, Traficom	23
1.26 Museiverket	23
1.27 Forststyrelsen	24
1.28 Geologiska forskningsinstitutet, GTK	27
1.29 Säkerhets och kemikalieverket, Tukes	27
1.30 Naturresursinstitutet, Luke	28
1.32 Fingrid	30
1.33 Vr-group abp	30
1.34 Egentliga Finlands NTM-central	31
1.35 Södra Österbottens NTM-central	33
1.36 Länsstyrelsen i västerbotten	42
1.37 Länsstyrelsen i västernorrland	43
1.38 Länsstyrelsen i norrbotten	44
1.39 Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur, Söfuk	45
1.40 Business Kristinestad	45
1.41 Österbottens handelskammare	46
1.42 Natur och miljö r.f.	47
1.43 Finlands naturskyddsförbund r.f. , Österbottens distrikt	49
1.44 Österbottens fiskarförbund	52
1.45 Österbottens svenska producentförbund, ÖSP	54
1.46 Inga utlåtanden	55

Sammanfattning

Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 godkändes av Österbottens landskapsstyrelse 18.3.2024 och utlåtanden begärdes fram till 19.4.2024 av 94 myndigheter, organisationer och sammanslutningar.

Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 presenterades 26.3.2024 för kommunerna i Vasaregionen, 27.3.2024 för kommunerna i Sydösterbotten, 3.4.2024 för kommunerna i Jakobstadsregionen och 25.3.2023 för övriga myndigheter, organisationer och sammanslutningar.

Sammanlagt inlämnades 45 utlåtanden om förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 medan 49 instanser inte gav något utlåtande.

Allmänt anses förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 vara väl gjort och grunda sig på tillräckliga utredningar och en omfattande dialog. I utlåtandena gavs kommentarer och ändringsförslag till de flesta teman men de föranleder inte större ändringar i planförslaget.

I bemötandena föreslås följande ändringar och granskningar i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050:

- Områdesreserveringsbeteckningen för Jakobstads hamnområde och Gräggören ändras från "Hamnområde, LS" till "Hamnområde / Område för kemisk industri och lagring, LS/kem".
- Objektsbeteckningen invid korsningen av riksväg 8 och regionväg 725 ändras från "Område för arbetsplatser, tp" till "Industri- och lagerområde, t".
- Riksväg 3 Helsingby-Laihela anvisas i enlighet med den nya sträckningen.
- De arkeologiska objekten av riksintresse anvisas.
- Förbindelsebehoven för stomvattenledning och överföringsavlopp mellan Strandvägen och Taklax anvisas som förverkligade.
- Viktiga områden för stenmaterialförsörjning uppdateras.
- Beskrivningen av beteckningen för grundvattenområden ändras.
- Planeringsbestämmelsen för skyddad naturtyp, S4 ändras till att motsvara ny lagstiftning.
- Den allmänna planeringsbestämmelsen om solenergi kompletteras så att man vid planering av området ska beakta de begränsningar som Försvarsmaktens verksamhet medför.

- I planbeskrivningen görs mindre korrigeringar och kompletteringar och tillsätts en kartbild med de vindkraftsområden som anvisas i planförslaget.

Några kommuner har lyft fram att avgränsningen av vindkraftsområden där en MKB-process är på gång borde ändras i enlighet med MKB-processen. Bemötandet till detta är att avgränsningen kan ändras ifall MKB-förfarandet visar att en ändring är möjlig.

Det andra myndighetsmötet hölls 3.6.2024. I mötet var 11 myndigheter representerade. På basen av myndighetsmötet föreslås följande ändringar i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050:

- I planbeskrivningen omnämns trafikledsverkets utredning över fast förbindelse över Kvarken samt beskrivs vilka utredningar som borde göras.
- I planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för gasledning stryksmeningen "Vid planeringen av områdesanvändningen bör givna bestämmelser om skyddsavstånd till gasledningar beaktas".

En sammanfattning av utlåtandena och deras bemötanden behandlas i Österbottens landskapsstyrelse 17.6.2024.

1. Utlåtanden och bemötanden

1.1 KRONOBY KOMMUN

Kronoby kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. De ändringar som gjorts i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är bra.
2. Markjärv-området kunde i Österbottens landskapsplan 2050 anvisas som ett område för vindkraftverk.
3. En cykelväg kunde i Österbottens landskapsplan 2050 anvisas längs riksväg 13 på sträckan Karleby–Kaustby

Bemötande:

1. Noteras.
2. Markjärv anvisas inte som ett område för vindkraftverk i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 eftersom området inte ingått i de utredningar som ligger till grund för planen. Utgångspunkten är att de vindkraftsområden som anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 är baserade på utredningar som omfattar hela landskapet. Gränsen av en vindkraftspark av regional betydelse är sju kraftverk.
3. Vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040 konstaterades att cykelvägarna i landskapet Österbotten inte är av regional betydelse. Tack vare elcyklar är det i dagens läge möjligt att röra sig längre sträckor med cykel, varvid vissa cykelvägar får en regional betydelse. Vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050 har det dock inte funnits resurser att utreda regionalt betydande cykelvägar för hela landskapet. Ett nätverk av regionalt betydande cykelvägar kan möjligtvis utredas vid uppgörandet av nästa landskapsplan.

1.2 LARSMO KOMMUN

Larsmo kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. I Larsmo råder brist på industrimark i södra delen av kommunen. Ett område som ligger strax norr om Risövägen och intill Södra Larsovägen skulle lämpa sig som ett mindre industriområde för icke störande verksamhet. Området används idag som skogs- och åkermark.
2. Det finns ett internationellt intresse av att tillverka e-bränsle på Gräggören som ligger intill Jakobstads hamn. Hamnområdet borde förstöras och beteckningen ändras från LS till TKem/LS.
3. De A-områden som kommunen vill att förbundet tar med i landskapsplanen för 2050 har inte noterats i ert svar till kommunens utlåtande. Det bör korrigeras till förslagsskedet.

Bemötande:

1. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas industriområden av regional betydelse. Gränsen för ett industriområde av regional betydelse är 100 arbetsplatser.
2. Beteckningen för hamnområdet ändras från LS till LS/kem. Konsulteringszonen blir då minst 1 km.
3. Österbottens förbund ber om ursäkt för att Larsmo kommuns utlåtande om utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 inte beaktats vad gäller avgränsningar av områden för tätortsfunktioner. Detta beror på att detta inte nämndes under rubriken "Utlåtande". Ifall justeringarna av områdena för tätortsfunktioner i Västerby och i Fagnäs är små, behöver de inte uppdateras i landskapsplanen.

nen. Avgränsningarna kan preciseras vid den mer detaljerade planeringen.

1.3 JAKOBSTADS STAD

Jakobstads stad skriver följande i sitt utlåtande:

1. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är välutförd och -formulerad, där den absolut största delen av innehållet främjar stadens nuvarande behov, men ännu viktigare, också behoven i när framtid.
2. Beteckningen för Gräggören utanför Alholmens industriområde borde ändras från LS till T/kem för att möjliggöra nya etableringar för industrin, främst för den gröna omställningen. LS-området runt Gräggören får fortsättningsvis behållas i den form och omfattning som det är i planförslaget.
3. Område för tätortsfunktioner (A) mot Hällan kunde förstöras västerut.
4. Även om vindkraftsområden i Jakobstads territorialvatten finns anvisade i den godkända Österbottens landskapsplan 2050 ligger ett slutgiltigt avgörande om en eventuell konkret etablering på stadens beslutsorgans ansvar.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Beteckningen för hamnområdet ändras från LS till LS/kem. Konsulteringszonen blir då minst 1 km.
3. Justeringarna av området för tätortsfunktioner är små och behöver inte uppdateras i landskapsplanen. Avgränsningarna kan preciseras vid den mer detaljerade planeringen.
4. Områden för vindkraftsverk anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 med en egenskapsbeteckning. Det är upp till kommunerna ifall områdena förverkligas som vindkraftsområden eller inte.

1.4 PEDERSÖRE KOMMUN

Pedersöre kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. Pedersöre kommuns målsättningar är generellt sett väl beaktade i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.
2. Den sannolika dragningen för gasledning kommer att vara från Jeppo via Bennäs och Edsevö, vidare till Jakobstad och Kronoby. Förbindelsen är redan förverkligad på avsnittet Bennäs-Edsevö-Källby och tillstånd söks för avsnittet Edsevö-Jakobstad.
3. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas ett industri- och lagerområde i norra Källby. Avsikten är att kommunen vid detaljplaneringen av området ska beakta grön omställning genom och främja en hållbar utveckling bl.a. genom att skapa möjligheter för synergier och användning och produktion av förnybar energi.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.

1.5 NYKARLEBY STAD

Nykarleby stad skriver följande i sitt utlåtande:

1. Österbottens landskapsplan 2050 är omfattande och den beaktar väl Nykarleby stads utvecklingsbehov.

Bemötande:

1. Noteras.

2. Nykarleby stads utlåtande om utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 har beaktats förutom önskan om ett område för service i området norr om Ytterjeppokorsningen.
3. Dalalandet vindkraftpark bör anvisas i Österbottens landskapsplan 2050.

2. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas som område för service regionalt betydande områden för offentlig eller privat service utanför områden för centrumfunktioner. Enligt Nykarleby stadsplaner kunde i området finnas en rastplats, servicestation med caféverksamhet och affärer. Österbottens förbund anser att området inte har regional betydelse och kan utvecklas via kommunala planer.
3. De vindkraftsområden som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är baserade på utredningar som omfattar hela landskapet. Enligt utredningen om vindkraftens konsekvenser för rovfåglar överskrids gränsen för en sensitiv art ifall alla de vindkraftsområden som ingår i utredningen förverkligas i det berörda området. Avgränsningen i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 kan ändras om kontaktmyndighetens motiverade slutsats i samband med MKB-förfarandet visar att förutsättningar finns och det tidsmässigt är möjligt dvs. innan planförslaget läggs offentligt fram.

1.6 VÖRÅ KOMMUN

Vörå kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är utarbetat med tillräckliga utredningar som grund och uppgjord på ett sätt som svarar mot behoven.
2. Det är positivt att kommunens synpunkter i har beaktats i planförslaget.
3. Namnet Vassor industriområde är ok även om platsen inte kallas Vassor på Vöråsidan. Namnet är lätt att minnas och funktionellt på både svenska, finska och engelska.
4. Den allmänna planeringsbestämmelsen för produktion, lagring och överföring av energi och den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi är behövliga och välkomna tillägg till planeringsbestämmelserna.
5. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 borde, ifall det tidsmässigt är möjligt, avgränsningarna för vindkraftsområdena Lasor och Vargitmossen uppdateras i enlighet med MKB-förfarandet.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Noteras.
5. Avgränsningarna för vindkraftsområdena Lasor och Vargitmossen kan i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 ändras om kontaktmyndighetens motiverade slutsats i samband med MKB-förfarandet visar att förutsättningar finns och det tidsmässigt är möjligt dvs. innan planförslaget läggs offentligt fram.

1.7 LAIHELA KOMMUN

Laihela kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. Alternativ 3a, som valdes för utredningsplanen för projektet Helsingby-Laihela, medför avsevärda olägenheter för lokaltrafik,

Bemötande:

1. Enligt MKB-förfarandet är alla undersökta alternativ för riksväg 3 Helsingby-Laihela genomförbara. NTM-centralen i Södra Öster-

jordbruk och annan verksamhet i området. Riksvägssträckningen enligt alternativ 2a ska finnas kvar i Österbottens landskapsplan 2050.

2. En delgeneralplan för en vindkraftspark i Taaborinvuori-Miiluhaudanmäki-Jokiperä håller på att uppgöras, och PDB samt MKB-programmet för projektet var framlagda hösten 2023. En Natura-bedömning har gjorts som stöd för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. På grundval av Natura-bedömningen har det ansetts att det saknas förutsättningar att utvidga de ifrågasatta vindkraftsområdena från utkastfasen för landskapsplanen. Om det ändå i de mer detaljerade utredningarna för generalplanen eller MKB-processen uppdragas möjligheter att bygga vindkraft i en större omfattning än beteckningarna i landskapsplanen anger borde det ändå vara möjligt. Också Rajavuori vindkraftsområde är i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 likadant som i planutkastet. På grundval av den Natura-bedömning som Österbottens förbund låtit göra har det ansetts att det inte finns möjligheter att ändra avgränsningen av området från utkastfasen. Landskapsplanen ska vara möjliggörande, om mer detaljerade utredningar skulle ge förutsättningar för ett större område med vindkraft.
3. Beteckningarna för behov av ekologiska förbindelser har strukits ur förslaget till Södra Österbottens landskapsplan 2050 och i stället har en allmän planeringsbestämmelse lagts till. Samma tillvägagångssätt borde användas i Österbottens landskapsplan 2050. I Laihela sträcker sig ett sådant behov av ekologisk förbindelse från Kurikka tvärs över Levaneva till Storkyro.

1.8 KORSHOLMS KOMMUN

Korsholms kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. Om kustbanan ska anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 så bör ändamålsenligheten av den anvisade sträckningen utredas eftersom den medför konsekvenser för noggrannare områdesplanering. Det bör även utredas om alternativa sträckningar för kustbanan kan ge ett mervärde för existerande befolkningskoncentrationer och för lokaltrafi-

botten har beslutat att utredningsplaneringen fortsätter utifrån alternativ 3a. Dessutom har Traficom godkänt en vägplan för riksväg 3 i Laihela centrum, enligt vilken den nuvarande vägen ska förbättras. Beslutet har överklagats hos förvaltningsdomstolen. Förbättringen av riksvägen i Laihela centrum har ändå ingen direkt koppling till förbättringen av avsnittet mellan Helsingby och Laihela på riksväg 3. Alternativ 3a är det enda där det har fattats beslut om att det är det alternativ som lämpar sig bäst för fortsatt planering.

2. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas vindkraftsområdena med en egenskapsbeteckning. Avgränsningarna av områdena kan preciseras i den mer detaljerade planeringen, förutsatt att landskapsplanens centrala lösningar och mål inte äventyras. Enligt planeringsbestämmelsen ska man vid planering av området beakta konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och skogsbruk samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet ska fästas vid de kumulativa effekterna för fågelbeståndet. De begränsningar som flygtrafiken och Försvarsmaktens verksamhet medför ska också beaktas.

3. Ekologiska förbindelsebehov anvisas med en beteckning för utvecklingsprincip, så både läget och behovet bestäms i den mer detaljerade planeringen. De ekologiska förbindelsebehoven svarar mot internationella och nationella mål om att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden och på så sätt trygga de ekosystemtjänster som är livsviktiga för människan.

Bemötande:

1. Kustbanan anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 med en utvecklingsprincipsbeteckning som anvisar ett behov av tågtrafikförbindelse. Järnvägssträckningens behov preciseras och dess exakta läge bestäms i den fortsatta planeringen.

ken. I planförslaget är förbindelsen anvisad på ett oändamålsenligt sätt eftersom den leds rakt genom GigaVaasa-områdets storindustri- och logistikverksamhet. Förslagsvis kan den anvisade områdesanvändningen för en terrängkorridor i Toby-Granholmsbackens delgeneralplan utgöra utgångspunkt för kustbanans sträckning i detta delområde. Terrängkorridoren kan ändå inte anses tillräckligt utredd med tanke på att kustbanan är av både nationell och internationell betydelse. I området kring förbindelsebanan mellan Vasa och Seinäjoki behövs det väl tilltagna områden för att kunna styra tågtrafiken i alla väderstreck. Delgeneralplanens terrängkorridor är inte anvisad för att tillmötesgå behoven av en ny stambana. Med beaktande av att området utgör en knutpunkt i regionen och för kustbanans del så måste dylika frågor utredas i landskapsplanen om kustbanan ska anvisas.

2. Det i utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 anvisade förbindelsebehovet för Vasa hamnväg har nu anvisats med en riktgivande/alternativ vägsträckning. I planbeskrivningen framkommer en kort motivering till val av hamnvägsalternativ och i konsekvensbedömningen kan behovet och fördelarna av en hamnväg noteras, men det förblir oklart varför just Vikby-alternativet skulle vara mer fördelaktigt än något av de övriga utredda alternativen. Utgående från kontaktmyndighetens utlåtande över Vasa hamnväg torde det fortfarande finnas behov av att i landskapsplaneringen närmare utreda de konsekvenser som inte kan utredas i samband med ett MKB-förfarande. I den kompletterande utredningen som bör utföras i samband med landskapsplaneringen är det av vikt att beakta helheten av kontaktmyndighetens utlåtande innan val av vägsträckning görs.
3. Objektsbeteckningen tp invid korsningen av riksväg 8 och regionväg 725 kan om möjligt ändras till en tp/t-beteckning.
4. Planbeteckningen och den allmänna planbestämmelsen för elöverföring är behövliga, men behöver vara tillräckligt styrande. Med tanke på alla nya förverkligade och pågående vindkraftsprojekt i landskapet är det viktigt att utreda vilka direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av den sammantagna elöverföringen har. Möjligheten att för elöverföringen använda sig av redan befintliga linjegator behöver utredas. Om sådan möjlighet inte finns behöver nya platser för elstationer anvisas där elöverföringen från några samlade vindkraftsområden når stamnätet. Flertalet bredvid varandra liggande linjegator är till olägenhet för samhällsstrukturen, områdesanvändningen, markägarna, jord- och skogsbruket, kolsänkorna, samhällsekonomin och landskapsbil-

2. För Vasa hamnväg har NTM-centralen i Södra Österbotten redan tidigare beslutat att av de undersökta alternativa vägsträckningarna lämpar sig det s.k. Vikby-alternativet bäst för vidare planering. Uppgörandet av en utredningsplan för Vasa hamnväg har påbörjats i enlighet med Vikby-alternativet. Därför anvisas Vasa hamnväg i Österbottens landskapsplan 2050 med en beteckning för en riktgivande vägsträckning utgående från Vikby-alternativet.

3. Beteckningen tp ändras till beteckningen t.
4. Enligt planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för kraftledningar och den allmänna planeringsrekommendationen för produktion, överföring och lagring av energi bör nuvarande kraftledningsgator i första hand användas vid förstärkning och byggande av kraftledningar. Enligt Fingrid och regionala distributionsnätbolag bör detta vara en rekommendation framom en bestämmelse. Enligt planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för kraftledningar och den allmänna planeringsbestämmelsen för produktion, överföring och lagring av energi bör i den fortsatta planeringen det mest ändamålsenliga alternativet för ledningen utredas varvid övrig områdesanvändning, samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden beaktas och förutsättningar för primärnäringar tryggas.

den och behöver absolut undvikas.

5. Enligt förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har tre nya elöverföringsbehov på minst 110kV vardera anvisats till Toby elstation. Dessa är Toby-Åback, Toby-Sverige (Fenno-Skan 1) och Juthskogen-Toby. I planförslaget har två av dessa anvisats som egna linjegator, medan det för den tredje förblir oklart om det behövs egen linjegata eller om den kommer att placeras i någon av de redan befintliga.
6. Med beaktande av att energiförsörjning är ett av fyra teman som i första hand uppdateras i den pågående landskapsplaneringen så behöver elöverföringen koordineras direkt i landskapsplanen eftersom den har allt från lokala och regionala till nationella aspekter att beakta.

Österbottens förbund utredde vilka konsekvenserna för kraftöverföringen är ifall alla de vindkraftsområden som var anvisade i utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 förverkligas. Utredningen visade att kraftöverföringen måste byggas ut rejält.

5. De förbindelsebehov för kraftledningar som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 visar enbart på ett behov från en punkt till en annan. Ledningarnas exakta lägen bestäms i den mer detaljerade planeringen. Beteckningen tar inte ställning till huruvida ledningarna går som egna linjegator eller inte. Enligt planeringsbestämelsen bör nuvarande kraftledningsgator i första hand användas vid förstärkning och byggande av kraftledningar.
6. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas förbindelsebehov för kraftledning då anslutningspunkten till stam- eller regionalnätet är känd samt befintliga kraftledningar. Enligt rådande lagstiftning är inte en landskapsplan det rätta verktyget att planera kraftöverföringen. Den styrs i elmarknadslagen och förordningen.

1.9 MALAX KOMMUN

Malax kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. Vindkraftsområdet i Molpe anvisas inte i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Detta kan anses vara motiverat med tanke på områdets särdrag.
2. Ifall Korsnäs havsbaserade vindkraftsområde förverkligas måste en alternativ farled anvisas från Bergö fiskehamn.
3. Med tanke på utvecklandet av havsbaserad vindkraft är det positivt att det finns en allmän planeringsbestämmelse för fisket.
4. Det är positivt att det i Österbottens landskapsplan 2050 finns en allmän planeringsbestämmelse och -rekommendation för produktion, överföring och lagring av energi.
5. Enligt planbeskrivningen kan solenergiproduktion planeras på regionalt betydelsefulla vindkraftsområden och att områdena kan användas för samproduktion. Detta är motstridigt med den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi, som bland annat säger att splittring av enhetliga skogsområden samt skogsområden i produktion bör undvikas. Miljökonsekvenserna för de olika energiformerna skiljer sig från varandra, främst på grund av solkraftens krav på stora, öppna ytor. Det är därför skäl att ompröva huruvida solenergi kan placeras på regionalt betydelsefulla vindkraftsområden, eftersom dessa främst finns på skogsområden.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Noteras.
5. Österbottens förbund ser det som en möjlighet att områden för vindkraft även används för solenergiproduktion så länge planeringsbestämmelsen för områden för vindkraft och den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi följs.

1.10 KORSNÄS KOMMUN

Korsnäs kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. Beteckningarna för förbindelsebehov för stomvattenledning och förbindelsebehov för överföringsavlopp mellan Strandvägen och Taklax kan ersättas med beteckningarna för stomvattenledning och överföringsavlopp eftersom ledningarna har förverkligats.
2. Storkors fiskehamn anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 som Fiskehamn. Området kommer eventuellt att utvecklas i framtiden även för annan verksamhet.
3. Kraftledningsförbindelsen till Sverige är i Österbottens landskapsplan 2050 anvisad att landstiga söder om Korsnäs centrum.

1.11 NÄRPES STAD

Närpes stad skriver följande i sitt utlåtande:

1. För Sydösterbottens utvecklingszon och med tanke på näringslivets framtida utveckling i regionen är det bra att behovet av tågtrafik till Björnö hamn har anvisats i planförslaget.
2. Det är positivt att det i planförslaget finns en allmän planeringsrekommendation angående överföring av energi. Planeringsrekommendationen kunde mycket väl vara en planbestämmelse. Eftersom det framöver sannolikt kommer att föreligga ett stort behov av ökad elöverföringskapacitet som riskerar att påverka övrig markanvändning negativt kunde det vara skäl att i landskapsplanen även tydliggöra behovet av och för regionen gynnsamma placeringar för elstationer med tillräckligt stor kapacitet för att på så vis kunna minska arealen mark som används för elledningar.
3. Det är positivt att förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anger utvecklingsbehoven gällande järnvägsförbindelse och gasledning längs kusten. Planbeteckningarna sammanfaller långt med kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå och vars huvud-

Bemötande:

1. Beteckningarna ändras enligt förslag.
2. Enligt planeringsbestämmelsen för fiskehamn kan i hamnområdet placeras och utvecklas rekreation och turism samt övrig verksamhet förutsatt att den inte hindrar fiskerinäringens verksamhetsförutsättningar.
3. Ett förbindelsebehov för kraftledning visar på ett behov. Ledningens exakta läge bestäms i den mer detaljerade planeringen.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Enligt planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för kraftledningar och den allmänna planeringsrekommendationen för produktion, överföring och lagring av energi bör nuvarande kraftledningsgator i första hand användas vid förstärkning och byggande av kraftledningar. Enligt Fingrid och regionala distributionsnätbolag bör detta vara en rekommendation framom en bestämmelse. Enligt planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för kraftledningar och den allmänna planeringsbestämmelsen för produktion, överföring och lagring av energi bör i den fortsatta planeringen det mest ändamålsenliga alternativet för ledningen utredas varvid övrig områdesanvändning, samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden beaktas och förutsättningar för primärnäringar tryggas. Österbottens förbund utredde vilka konsekvenserna för kraftöverföringen är ifall alla de vindkraftsområden som var anvisade i utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 förverkligas. Utredningen visade att kraftöverföringen måste byggas ut rejält. Enligt rådande lagstiftning är inte en landskapsplan det rätta verktyget att planera kraftöverföringen. Det styrs i elmarknadslagen och -förordningen.
3. Utvecklingsprincipsbeteckningarna för behov av tågtrafikförbindelse och förbindelsebehov för gasledning visar enbart på att det finns behov av förbindelser. Järnvägssträckningens och gasledningens exakta linjedragningar bestäms i den mer detalje-

sakliga särdrag är vidsträckta odlingslandskap och gammal bebyggelse. Detta, liksom övrig fast bosättning bör beaktas allra senast i ett sådant skede då det för dessa ändamål görs områdesreserveringar.

4. Stadens önskemål om att områden vars markbeskaffenhet är direkt olämpliga för etablering av vindkraft inte ska anvisas i landskapsplanen har i någon mån beaktats. Till den delen är den föreslagna justeringen av Brändskogen-området önskvärd.
5. Ett uttalat syfte med landskapsplanen är att den ska vara möjliggörande. Mot den bakgrunden är det förvånande att de tilläggsutredningar som gjorts inom ramen för MKB-processen för Brändskogens vindkraftspark och som visar att det skulle vara möjligt att i någon mån utvidga området mot öster och norr inte beaktats i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Resultat av professionella utredningar bör kunna beaktas i landskapsplanprocessen även utan koppling till MKB-processer.

1.12 KASKÖ STAD

Kaskö stad har ingenting att anmärka om förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

1.13 KRISTINESTADS STAD

Kristinestads stad skriver följande i sitt utlåtande:

1. Planbeskrivningens stycke 3.1 Naturmiljö. Texten om fågelfaunan borde kompletteras enligt följande: "Fågelfaunan i Österbotten består både av fåglar som häckar och av fåglar som flyttar via Kvarken. Österbottens havsskärgård med sina grunda vatten och rikliga skär erbjuder fåglarna utmärkta häckningsmöjligheter. Speciellt värdefullt är det nationellt viktiga fågelområdet med IBA-status utanför Sideby-Skaftungs kust, där den hotade ejdern häckar och har sina födosökningsområden långt ute i havet."
2. Planbeskrivningens stycke 3.7 Primärnärning. Texten borde kompletteras med följande: "Potatisen är en stor primärnärning i Österbotten. I Kristinestad har man i huvudsak specialiserat sig på potatisodling. Från Kristinestad kommer idag cirka 25 % av den matpotatis som säljs i Finland och denna odlas på ca 1900 hektar."
3. Planbeskrivningens stycke 3.8 Rekreation och turism. Texten borde kompletteras enligt följande: "Förutsättningarna för rekreation och naturturism är exceptionellt goda i landskapet. Den rena naturen lockar besökare.

rade planeringen. I beteckningarnas planeringsbestämmelser står det att i den fortsatta planeringen bör övrig områdesanvändning, kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas samt förutsättningarna för primärnärningar tryggas.

4. Noteras.
5. De vindkraftsområden som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är baserade på utredningar som omfattar hela landskapet. Avgränsningen i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 kan ändras om kontaktmyndighetens motiverade slutsats i samband med MKB-förfarandet visar att förutsättningar finns och det tidsmässigt är möjligt dvs. innan planförslaget läggs offentligt fram.

Bemötande:

Noteras.

Bemötande:

1. Målsättningen har varit att i kapitel 3 Landskapet Österbotten ge en kortfattad nulägesbild. Fågelfaunan beskrivs mycket kort utan att nämna särskilda områden eller arter. Endast havsörnen nämns eftersom populationen i Kvarken utgör en betydande del av det totala havsörnsbeståndet i Finland.
2. Texten i planbeskrivningens stycke 3. 7 Primärnärning kompletteras.
3. Texten i planbeskrivningens stycke 3.8 Rekreation och turism kompletteras på föreslaget sätt.

Kusten, skärgården, åar, kulturmiljöer till lands och sjöss, i stad och på landsbygden och fornlämningar bildar en rik mosaik som kan utvecklas för såväl landskapets invånare som besöksnäringen. Besöksnäringen i hela Österbotten arbetar aktivt med hållbarhetsfrågor inom turismen, för att kunna möta en allt mer miljömedveten besökares förväntningar.”

4. Planbeskrivningens stycke 4.3 De riksomfattande målen för områdesanvändning. I målet om en sund och trygg livsmiljö används begrepp som ”tillräckligt stort avstånd” och ”betryggande avstånd”. Dessa är tolkningsbara och för att undvika konflikter framöver vore det bra med ett förtydligande kring vad dessa betyder.
5. Planbeskrivningens stycke 4.3 De riksomfattande målen för områdesanvändning. I målet om en livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar borde texten gällande kraftledningar kompletteras enligt följande ”Vid linjedragningen för kraftledningar utnyttjas i första hand redan befintliga ledningsgator eller jordkabel.”
6. Planeringsbestämmelsen för Sydösterbottens utvecklingszon kan stödas.
7. Att Kustbanan anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 kan stödas.
8. Att ett behov av tågförbindelse från Sydbottenbanan till Björnö hamn anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 kan stödas.
9. St. Olavsleden saknas från karttjänsten. Leden kommer att utmärkas 2024.
10. Ur planeringsbestämmelsen för Hamnområde / område för kemisk industri och lagring (LS/kem) för Björnön bör strykas texten om att hamnområdets kulturhistoriska värden bör beaktas.
11. Synlighetsanalysen för vindkraftsområden bör kompletteras med ledningsgatorna från vindkraftsparkerna samt belysningen nattetid.

4. De riksomfattande målen för områdesanvändningen godkänns av statsrådet och texten i dem kan inte ändras i en landskapsplan. Landskapsplanens uppgift är att tolka och förverkliga dem.

5. De riksomfattande målen för områdesanvändningen godkänns av statsrådet och texten i dem kan inte ändras i en landskapsplan. Landskapsplanens uppgift är att tolka och förverkliga dem.

6. Noteras.

7. Noteras.

8. Noteras.

9. De i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisade riktgivande friluftslederna, cykellederna och även en del befintliga vägar sammanfaller med St. Olavsleden. Vid uppgörandet av nästa landskapsplan kan nätverket av friluftsleder granskas.

10. Hamnområdet / området för kemisk industri och lagring omfattar även vattenområden. Enligt Österbottens museum bör kulturhistoriska värden såväl utanför områdesavgränsningen som under vatten beaktas vid planeringen av områdesanvändningen i hamnområdet samt i dess närhet.

11. Synlighetsanalysen gjordes för utkastet till Österbottens landskapsplan 2050. Österbottens förbund har inte haft resurser att uppdatera synlighetsanalysen i planförslagsskedet. Eftersom det i planförslaget anvisas både färre och mindre områden kan konstateras att synligheten skulle vara mindre för planförslaget. I synlighetsanalysen har beaktats enbart vindkraftsområdena. Kraftöverföringen kan inte beaktas då deras sträckning i många fall inte ännu är känd. Belysningen nattetid åskådliggörs i den mer detaljerade planeringen utifrån vindkraftverkens antal, placering och höjd.

1.14 KARLEBY STAD

Karleby stad skriver följande i sitt utlåtande:

1. Den riktgivande cykelvägen från Karleby till Pedersöre som anvisas i den strategiska generalplanen för regionstrukturen i Karleby 2040 borde beaktas i Österbottens landskapsplan 2050.
2. Den riktgivande friluftsleden från Karleby till Nedervetil som anvisas i den strategiska generalplanen för regionstrukturen i Karleby 2040 borde beaktas i Österbottens landskapsplan 2050.

1.15 TEUVA KOMMUN

Teuva kommun skriver följande i sitt utlåtande:

1. Det är positivt att Sydbottenbanan anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 som banavsnitt som ska förbättras, banan och stamväg 67 som Sydösterbottens utvecklingszon och vägen från Teuva till riksväg 8 i Närpes som vägvagnsnitt som ska förbättras.
2. Gällande Korsnäs havsbaserade vindkraftspark borde redan i landskapsplanskedet övervägas dragning av havskabel söderut, eftersom två parallella kraftledningar i sydlig riktning från havsvindkraftsområdet skulle förorsaka orimlig skada i Närpes, Teuva och Karijoki.

1.16 SÖDRA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Södra Österbottens förbund skriver följande i sitt utlåtande:

1. Materialet för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är överskådligt och omfattande. Särskilt planbeskrivningen är väldisponerad. Planbeteckningarna grundar sig på aktuella utredningar och utförliga konsekvensbedömningar.
2. Ändringarna i planlösningen har i viss mån konsekvenser även för Södra Österbotten, bl.a. när det gäller vindkraftsområden, men ändringarna innebär i de flesta fall att konsekvenserna över landskapsgränserna blir mindre än enligt planutkastet.
3. Enligt konsekvensbedömningen av Österbottens landskapsplan 2050 bör konsekvenser-

Bemötande:

1. Vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040 konstaterades att cykelvägarna i landskapet Österbotten inte är av regional betydelse. Tack vare elcyklar är det i dagens läge möjligt att röra sig längre sträckor med cykel, varvid vissa cykelvägar får en regional betydelse. Vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050 har det dock inte funnits resurser att utreda regionalt betydande cykelvägar för hela landskapet. Ett nätverk av regionalt betydande cykelvägar kan möjligtvis utredas vid uppgörandet av nästa landskapsplan.
2. Den riktgivande friluftsleden som i den strategiska generalplanen för regionstrukturen i Karleby 2040 anvisas från Karleby till Nedervetil anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 som riktgivande friluftsled från Nedervetil till landskapsgränsen.

Bemötande:

1. Noteras.
2. I Österbottens landskapsplan 2050 kan förbindelsebehov för kraftledningar anvisas först när anslutningspunkten till stamnätet är bestämd.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.

na över landskapsgränserna beaktas i synnerhet när det gäller vindenergiområden i landskapets norra och nordostliga del. Sådana konsekvenser över landskapsgränserna att uppmärksamma på landskapsplanenivå uppstår också i södra delen av landskapet Österbotten, där det finns och i landskapsplaner har anvisats vindkraftsproduktion på bägge sidor om landskapsgränsen.

4. Den allmänna planeringsbestämmelsen för produktion, överföring och lagring av energi i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 ger liknande riktlinjer för planering av elöverföring som den landskapsövergripande planeringsbestämmelsen för elöverföring i Södra Österbotten.
5. Den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är nödvändig och i många avseenden samstämmig med motsvarande bestämmelse i Södra Österbottens landskapsplan 2050.
6. Beteckningen för behov av grönförbindelse, som fanns tidigare i Södra Österbottens landskapsplan 2050, har strukits ur planen. I förslaget till Södra Österbottens landskapsplan 2050 finns istället en allmän planeringsbestämmelse som gäller i hela landskapet och handlar om hänsyn till ekologiska förbindelser. Resultaten av en utredning om grönstruktur och ekosystemtjänster i Södra Österbotten (2022) visas på en temakarta, som saknar rättsverkningar. Resultaten av utredningen kan användas vid landskapsöverskridande planering av ekologiska förbindelser.
7. Den allmänna planeringsbestämmelse för frivillig ekologisk kompensation som finns i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är aktuell.
8. Lösningarna i Österbottens landskapsplan 2050 har på ett bra sätt identifierat de viktigaste landskapsöverskridande beteckningarna bl.a. i fråga om trafiknät.
9. I Österbottens landskapsplan 2050 skulle huvudbanan kunna förse med en beteckning för banavsnitt som ska förbättras, på samma sätt som i Södra Österbottens landskapsplan 2050.

4. Noteras.

5. Noteras.

6. Noteras.

7. Noteras.

8. Noteras.

9. Att huvudbanan ska förbättras och bli dubbelspårig är också Österbottens förbunds mål. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas ännu inte huvudbanan som ett banavsnitt som ska förbättras betydligt, eftersom det på avsnittet Seinäjoki–Karleby behövs utredningar eller planer vilka påvisar behovet av beteckningen. På huvudbanan på avsnittet Tammerfors–Seinäjoki har planeringen däremot kommit längre, och det är också mer sannolikt att utbyggnaden av banan till dubbelspårig i första hand går från söder norrut. I Österbotten blir det följaktligen först senare aktuellt att förse huvudbanan med en beteckning för banavsnitt som ska förbättras. Österbottens förbund kommer att ta upp frågan och följa hur planeringen går framåt i samband med att nästa landskapsplan ut-

10. Avloppsreningsverket i Hyyriä borde anvisas i Österbottens landskapsplan 2050.
11. På landskapskartan i planbeskrivningen (s. 7) anges Storkyro kommun felaktigt vara en del av landskapet Österbotten.

1.17 MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Mellersta Österbottens förbund skriver följande i sitt utlåtande:

1. Det är mycket bra att förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 i tillräcklig utsträckning beaktar ekologiska förbindelser, paddlings-, cykel- och friluftsleder samt nödvändiga vägutvecklingsbehov, som stamväg 63.
2. Det är mycket bra att förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 beaktar förbindelsebehovet för gasledning, Kronoportens utvecklingsområde och verksamhetsbetingelserna för Karleby-Jakobstads flygplats.
3. I Österbottens landskapsplan 2050 borde även beaktas litiummineralfrågan som en eventuell områdesreservering i Kronobys enklav i Kaustby i Mellersta Österbotten

1.18 SATAKUNTA FÖRBUND

Satakunta förbund skriver följande i sitt utlåtande:

1. Satakunta håller på att utarbeta Satakunta landskapsplan 2050, som omfattar alla former av områdesanvändning. Arbetet med planen är i beredningsfasen. Samtidigt pågående landskapsplanprocesser är ett bra tillfälle att samordna landskapsöverskridande behov inom områdesanvändningen och samarbeta över landskapsgränserna.
2. Eftersom området för vindkraftverk Södra Kvarnen 4 gränsar till Bottenhavets nationalpark, bör i områdets avgränsning bättre beaktas bl.a. lagen gällande inrättandet av Bottenhavets nationalpark (8.4.2011/326). Dessutom bör vid planeringen av vindkraftsområdena och bedömningen av de kumulativa konsekvenserna beaktas det för fåglar viktiga MAALL-området Gummandoora-Merikarvia på Satakuntasidan och utredningen "Suupohjan maakunnallisesti tärkeät lintualueet keräntyville linnuille ja linnuston muutoreitit" som färdigställdes 21.11.2023. Dessutom bör konsekvenserna bedömas i förhållande till näringarna i Merikarvia, till exempel fiske och turism, samt fritidsboende och rekreationsområden. Konsekvensbedömningen bör innefatta de kumulativa

arbetas.

10. Vattenförsörjningstemat har inte uppdaterats i Österbottens landskapsplan 2050.
11. Kartbilden på sidan 7 uppdateras.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Gruvtäkt är inte ett tema som utreds vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050.

Bemötande:

1. Noteras.
2. I lagen om Bottenhavets nationalpark står det att Bottenhavets nationalpark inrättades för att skydda naturen under vattenytan på öppet hav i Bottenhavet, dess skärgård och kobbar, kustens våtmarker och de arter som förekommer där och för att vårda deras naturliga omgivning, för att bevara natur- och kulturarvet samt för intresset för naturen, för undervisning och forskning liksom även för uppföljning av förändringar i miljön. Då Bottenhavets nationalpark inrättas tryggas dessutom ett livskraftigt yrkesfiske genom att särskilt skyddet och återupplivandet av naturliga fiskbestånd främjas och djurbestånd som är skadliga för fisket regleras. Till Bottenhavets nationalpark hör cirka 91 200 hektar statsägda områden. I lagen stiftas, vad som är tillåtet att göra i nationalparken

effekterna av de vindkraftsprojekt som planeras i den ekonomiska zonen och på land. Vid bedömning av de kumulativa effekterna bör också Satakunta grönstrukturutredning från år 2022, som gjorts för Satakunta landskapsplan 2050, noteras.

och vad som är förbjudet. Runt Bottenhavets nationalpark har inget skyddsområde inrättats. Konsekvenserna av områdena för vindkraft har bedömts på landskapsplannivå. Konsekvensbedömningen preciseras i mer detaljerade planer. I planeringsbestämmelsen för områden för vindkraftverk står det att vid planering av området ska beaktas konsekvenserna bl.a. för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske, samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet ska fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

1.19 BIRKALANDS FÖRBUND

Birkalands förbund skriver följande i sitt utlåtande:

1. Den regionstrukturella sammanlänkningen mellan Birkaland och Österbotten bygger på riksväg 3 och tågförbindelser. Riksväg 3 hör till Finlands viktigaste stomleder för livsmedels- och exporttransporter, och den är också en del av TEN-T-nätet. Tack vare järnvägsförbindelsen Vasa–Seinäjoki–Tammerfors är det tidsmässiga avståndet mellan landskapens centralorter till och med under två timmar. Särskilt den nya vägsträckningen eller vägavsnittet som bör förbättras på riksväg 3 mellan Helsingby–Laihela samt ambitionen att förbättra järnvägsförbindelsen Vasa–Seinäjoki bidrar direkt till att förbättra tillgängligheten mellan Birkaland och Österbotten. Birkalands förbund verkar för att dessa mål ska uppnås och projekten genomföras som ett led i Västra Finlands intressebevaknings- och trafikstrategisamarbete.
2. Landskapen har dock ingen gemensam landgräns, vilket innebär att kopplingarna till trafikleder och annan infrastruktur är indirekta. Därför tar Birkalands förbund inte ställning till detaljer i planbeteckningarna. Birkalands etapplandskapsplan för biodiversitet och energi är som bäst på remiss. För den skull har det varit intressant att följa hur samma teman behandlas i Österbottens landskapsplan. De planeringsteman som är aktuella är gemensamma för landskapen.

1.20 TAVASTLANDS FÖRBUND

Tavastlands förbund skriver följande i sitt utlåtande:

1. Landskapen Österbotten och Egentliga Tavastland är inte grannlandskap, men sammanbinds via viktiga transportförbindelser. Stambanan utgör ryggraden i den nationella tågtrafiken, vars funktionalitet och smidighet

Bemötande:

1. Noteras.

2. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.

måste garanteras. Utbyggnaden av stambanan är ett centralt mål i Egentliga Tavastland, särskilt gällande förbindelsen mellan Helsingfors och Tammerfors, men även funktionaliteten i stambanan norr om Tammerfors är viktig.

2. Farleden mellan Vasa och Umeå är en integrerad del av den internationella trafikkorridoren Europaväg E12. Beteckningen Kvarkens utvecklingszon är viktig även ur ett nationellt perspektiv. Utvecklingskorridorens möjligheter är också relaterade till att förbättra Västra Finlands internationella förbindelser och konkurrenskraft.

1.21 MILJÖMINISTERIET

Miljöministeriet skriver följande i sitt utlåtande:

1. Den karttjänst som hör till remissmaterialet gör det enklare och mer överskådligt att titta på framför allt överlappande beteckningar på plankartan.
2. Målen och planeringsbestämmelsen för Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner, vilka anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050, måste anses vara välkomna och viktiga med tanke på strävan att främja hållbar planering av områdesanvändningen.
3. De beteckningar som i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 används för att beskriva regionstrukturen och de planeringsbestämmelser som styr den fortsatta planeringen lämpar sig väl för planering på landskapsplanenivå.
4. Arbetet med en utredning om behovet av den s.k. Kustbanan, som i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas med en beteckning för förbindelsebehov, har precis börjat, så grunderna för beteckningen förblir oklara. Planlösningen måste även i detta avseende grunda sig på sådana tillräckliga utredningar som avses i 9 § i MBL. I planhandlingarna finns heller inga klara motiveringar till behovet av tågtrafikförbindelse mellan Sydbottenbanan och Björnö hamn. Förbindelsebehovet nämns inte i exempelvis Österbottens trafiksystemplan 2050.
5. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 används samma beteckning för såväl alldeles nya vägsträckningar som vägavsnitt som bör förbättras väsentligt. I fråga om förändring av miljön är en ny väg och en väg som förbättras väsentligt i många fall väldigt

2. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Kustbanan och förbindelsen från Sydbottenbanan till Björnö hamn anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 med en beteckning för behov av tågtrafikförbindelse. Behovet av dessa tågtrafikförbindelser har senast konstaterats på arbetsmöten för landskapen på västkusten 23.6.2022 och 21.12.2023, i trafiksystemarbetet i Österbotten år 2022, i diskussioner mellan regioner och kommuner, i utlåtanden samt i dialoger under denna och föregående landskapsplanprocess 2050. Behovet av tågtrafikförbindelse till Björnö hamn har också lyfts fram i flera förhandlingar om planerade industriinvesteringar i regionen. Österbottens förbund anser att en beteckning för förbindelsebehov inte kräver någon mer ingående utredning. Järnvägssträckningarnas exakta lägen bestäms i den mer detaljerade planeringen.
5. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har medvetet använts samma beteckning för såväl nya vägsträckningar som vägavsnitt som bör förbättras. Som ny vägsträckning anvisas i landskapsplanen bara Skarpängsvägen i Närpes, som börjar

olika. Därför vore det att föredra att ha ett beteckningssätt som skiljer på nya vägsträckningar och vägvsnitt som bör förbättras, vilket också skulle stämma bättre överens med den tillsvidare gällande förordningen om planbeteckningar och miljöministeriets handledning om beteckningar och bestämmelser i landskapsplaner.

6. Planeringsbestämmelsen för Världsarvsvägen, som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050, bör kompletteras så att den nämner värdena hos världsarvet, Natura 2000 och landskapsvärden på riksnivå i influensområdet för förbindelsebehovet och ålägger en skyldighet att slå vakt om dem i mer detaljerad planering.

7. I konsekvensbedömningen behandlas inte ens på allmän nivå vilka konsekvenserna blir för Kvarkens världsarv när den i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisade utvecklingszonen i Kvarken möjliggör en logistikkorridor. Konsekvensbedömningen bör kompletteras till denna del. Eftersom beteckningen för utvecklingsprincip i Kvarken också inbegriper en möjlighet till en fast förbindelse behöver planeringsbestämmelsen för beteckningen kompletteras så att den nämner värdena hos världsarvet, Natura 2000 och landskapsvärden på riksnivå i influensområdet för förbindelsebehovet och ålägger en skyldighet att slå vakt om dem i mer detaljerad planering.

8. Inga områdesspecifika planeringsbestämmelser har getts för de områden för vindkraftverk som anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Områdesspecifika planeringsbestämmelser är ett bra sätt att styra den fortsatta planeringen så att landskaps- och naturvärden samt andra värden i det berörda området beaktas i så hög grad som möjligt. I områdesspecifika planeringsbestämmelser vore det möjligt att ange de Natura 2000-områden, nationellt värdefulla landskapsområden eller byggda kulturmiljöer av riksintresse som det vid planering av detta vindkraftsområde behöver tas särskild hänsyn till för att undvika negativa konsekvenser vid detaljerad planering av vindkraftsområden.

9. Det är mycket positivt att Österbottens förbund har undersökt möjligheter till och placering av solenergi i sitt område när det utarbetat planförslaget.

10. En allmän planeringsbestämmelse är ett bra sätt att styra planering av solenergi i landskapet. Vid planering samt konsekvensbedömningar av solenergi vore det skäl att fästa särskild uppmärksamhet vid projektens sammanlagda påverkan med andra energiprojekt samt elöverföring. Planeringsbestäm-

anläggas under år 2024. Vägvsnitt som bör förbättras anvisas i landskapsplanen på riksväg 8 och riksväg 18, där det finns behov av omkörningsfiler. Att bygga en omkörningsfil har stor inverkan på områdesanvändningen i omgivningen.

6. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas Världsarvsvägen som ett behov av vägtrafikförbindelse. I planeringsbestämmelsen sägs att i den fortsatta planeringen bör bl.a. kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas. Planeringsbestämmelsen kompletteras så att också världsarvets värden bör beaktas. Planeringsbestämmelsen kompletteras så att världsarvsvärdena också bör beaktas.

7. Kvarkens utvecklingszon anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 med en beteckning för utvecklingsprincip. Dess planeringsbestämmelse motsvarar planeringsbestämmelserna för de övriga utvecklingszonerna.

8. Österbottens förbund anser att den nuvarande planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk är tillräcklig. I den sägs att konsekvenserna för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden ska beaktas vid planering av området. Österbottens förbund anser att det finns inget behov av att ange de Natura 2000-områden, nationellt värdefulla landskapsområden eller byggda kulturmiljöer av riksintresse som det vid planering av ett visst vindkraftsområde behöver tas särskild hänsyn till.

9. Noteras.

10. I den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi sägs att området ska förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med särskild hänsyn till konsekvenserna för boende, rekreation, primärproduktion samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Österbottens förbund anser att konsekven-

melsen skulle kunna kompletteras med att solkraftverkens eventuella konsekvenser för vattendrag ska beaktas. Vid placering av solenergi bör särskild hänsyn tas till nationellt värdefulla landskapsområden, värdefulla landskapsområden på landskapsnivå, naturskyddsområden, områden i nätverket Natura 2000, luo-områden i landskapsplanen samt regionalt betydande rekreationsområden.

11. I landskapsplanen är det nödvändigt att identifiera de områden som nämns i inventeringar av byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY 2009) och ta hänsyn till dem så att deras värden tryggas. I beredningen av landskapsplanen är det nödvändigt att identifiera och ta hänsyn till även större brister i RKY-materialet, såsom obebyggda områdens ställning, stadsgrönt, parkområden, stadslandskap, historiska fenomen, infrastruktur och modernt byggnadsarv.
12. Det är bra att det år 2018 har gjorts en inventering av det på landskapsnivå värdefulla moderna byggnadsarvet i Österbotten, efter att RKY-materialet fastställdes. Det bör dock påpekas att tillsvidare har ingen allomfattande kännedom om detta byggnadsbestånd i Finland ansamlats på riksnivå genom inventeringar.
13. Enligt beskrivningen till Österbottens landskapsplan 2050 är sju järnvägsstationer/-stationsområden skyddade enligt Järnvägsavtalet. Järnvägsavtalet är inget skyddsinstrument. Objekt och områden får ingen skyddsstatus med stöd av ett avtal. Det är fråga om ett avtal om förfaringssätt mellan avtalsparterna.
14. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är planeringsbestämmelsen för världsarvet mycket kortfattad. Landhöjningen och de geologiska formationerna utgör kärnan i det enastående värde som Kvarkens världsarv besitter, men definitionen av ett världsarvs enastående universella värde är bredare och hänger också samman med världsarvets enhetlighet. I planeringsbestämmelsen vore det bra att lyfta fram världsarvets enastående universella värde överlag, till exempel så här: områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att det säkerställs att världsarvets enastående universella värden bevaras.

serna för vattendragen är en del av miljökonsekvenserna och att landskaps-, kulturmiljö- och naturvärdena även omfattar alla identifierade värdeområden som anges i utlåtandet. Den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi preciseras ändå med en formulering om att den sammanlagda påverkan med andra energiprojekt bör beaktas.

11. Noteras.

12. Noteras.

13. Planbeskrivningen kompletteras med texten "och enligt järnvägsavtalet (1998) finns det sju järnvägsstationer, vars miljöer ska uppfylla kriterierna i avtalet".

14. I miljöministeriets publikation Beteckningar och bestämmelser i landskapsplaner, handledning 10, på sidan 55, avsnitt 8: Beteckningar som visar särskilda egenskaper hos områden under punkt 16: Objekt som ingår i Unescos världsarvslista står det så här: "Med beteckningen anges områden och objekt som godkänts för Unescos (FN:s organisation för vetenskap och kultur) världsarvslista. I världsarvsbeslutet definieras objektets speciella värden och anges åtagandena i anslutning till värden av det. Det är skäl att i korthet konstatera dessa i den beskrivning som åtföljer beteckningen eller i planbeskrivningen samt enligt behov beakta dem i de landskapsplanebestämmelser som gäller området. Om det i beslutet har angetts en skyddszon för världsarvsobjektet och det är fråga om ett så vidsträckt objekt att det anvisas med delområdesavgränsning, kan också skyddszonen ingå i avgränsningen. Beteckningen kan kompletteras med landskapsplanebestämmelser, som preciserar områdets viktigaste särdrag och som tjänar till ledning för den planering och det beslutsfattande som genomför landskapsplanen."

Enligt miljöministeriets handledning krävs ingen planeringsbestämmelse för objekt som ingår i Unescos världsarvslista. Den nuvarande planeringsbestämmelsen lyder: "Områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att landhöjningen och de geologiska formationerna beaktas." Landhöjningen och de geologiska formationerna är de kriterier som räknas upp i Unescos världsarvskommittés beslut.

15. Det är bra att behovet av ekologiska förbindelser har utretts i ett brett samarbete med expertorganisationer och myndigheter. De behov av ekologiska förbindelser som anges i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är på sina ställen väldigt långa. Planeringsbestämmelsens styrande verkan är något oklar och svår att tolka i den fortsatta planeringen.

16. Det är positivt att förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 inbegriper den frivilliga ekologiska kompensation som finns i den nya naturvårdslagen och styr den fortsatta planeringen genom en allmän planeringsbestämmelse om möjligheten till frivillig ekologisk kompensation.

17. Det är bra att Österbottens förbund i arbetet med Österbottens landskapsplan 2050 har använt sig av det mångsidiga kunskapsunderlag som tagits fram i samband med havsplaneringen samt de resultat och slutsatser som havsplaneringsprojekt har genererat. Det är också bra att havsplanens lösningar för olika användningsformer har hämtats in från havsplanens strategiska planering till planering på landskapsplanenivå.

18. Österbottens förbund bör tillsammans med Finlands miljöcentral inleda ett förfarande enligt Esbokonventionen. Tidpunkten för det internationella samrådet skulle kunna vara samtidigt som planförslaget läggs fram. I enlighet med 206 c § i MBL ska svenska staten också informeras om beslutet att godkänna Österbottens landskapsplan 2050.

15. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas en grönområdesstruktur som sträcker sig över hela landskapet och även beaktar grannlandskapen. Grönområdesstrukturen innefattar naturskyddsområdena, som utgör grunden för trygghet av stora enhetliga naturområden och naturens mångfald. För landskapet viktiga ekologiska förbindelsebehov anvisas mellan och genom områden där naturvärdena är höga och som är viltstråk. De ekologiska förbindelserna säkerställer rörelse- och fortplantningsmöjligheterna för sådana arter som är viktiga för naturens mångfald. Som bäst pågår uppgörandet av biodiversitetsprogrammet för landskapen Södra Österbotten och Österbotten under ledning av NTM-centralen i Södra Österbotten. Det torde ge mer underlag för uppdatering av ekologiska förbindelsebehov vid uppgörandet av nästa landskapsplan.

16. Noteras.

17. Noteras.

18. Noteras.

1.22 JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET

Jord- och skogsbruksministeriet har inget att utlåta sig om gällande förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

Bemötande:

Noteras.

1.23 FÖRSVARSMINISTERIET

Försvarsministeriet skriver följande i sitt utlåtande:

1. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 tar i många avseenden hänsyn till Försvarsmaktens förutsättningar för utveckling och möjligheter till verksamhet i landskapet Österbotten.
2. Österbottens landskapsplan 2050 borde kompletteras med följande allmänna planeringsbestämmelse om byggande av vindkraftverk: "För byggande av över 50 meter (total höjd över marken) höga vindkraftverk bör ett utlåtande begäras av Huvudstaben. Vindkraftverk får inte byggas på mindre än 4 kilometers avstånd från Försvarsmaktens områden och inte på mindre än 12 kilometers avstånd från reservvägbaser."
3. I samband med planering och anläggning av områden för solenergi i industriell skala (1 MWt) bör eventuella störningar i sensor- och telekommunikationssystem utredas i samarbete med myndigheterna.

1.24 INRIKESMINISTERIET

Inrikesministeriet har inget att utlåta sig om gällande förslaget till Österbottens landskapsplan 2050, er att gå i stambanans nuvarande spårkorridor.

1.25 TRANSPORT- OCH KOMMUNIKATIONSVERKET, TRAFICOM

Transport- och kommunikationsverket Traficom har inget att utlåta sig om gällande förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

1.26 MUSEIVERKET

Museiverket skriver följande i sitt utlåtande:

1. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är det bra att i planeringsbestämmelsen för objekt som ingår i Unescos världsarvslista också konstatera att världsarvets universella värden inte får äventyras.
2. Vårdbiotoperna har uppdaterats genom inventeringar åren 2019–2022. I Österbotten blev resultatet av inventeringen 15 nationellt värdefulla vårdbiotoper och 88 värdefulla vårdbiotoper på landskapsnivå. Dessa ingår

Bemötande:

1. Noteras.
2. I planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk sägs att vid planering av området ska de begränsningar som Försvarsmaktens verksamhet medför beaktas. Det finns inga reservvägbaser i Österbotten, och de som finns i grannlandskapen ligger på mer än 12 kilometers avstånd. Försvarsmaktens område i Österbotten är beläget på en plats där det inte är möjligt att bygga vindkraftverk inom 4 kilometers avstånd på grund av kulturvärden och boende.
3. Den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi kompletteras så att det vid planering av området ska beaktas de begränsningar som Försvarsmaktens verksamhet medför. Också planbeskrivningen kompletteras till denna del.

Bemötande:

Noteras.

Bemötande:

Noteras.

Bemötande:

1. Planbestämmelsen lyfter fram de värden som ligger till grund för Kvarkens status som världsarv. Landskapsplanen svarar mot de verbala mål som olika program, visioner, direktiv, avtal etc. formulerar för den fysiska miljön med hänsyn till de faktorer och värden som har överenskommit eller lyfts fram i dem.
2. Enligt uppgifter i Södra Österbottens NTM-centrals utlåtande finns i Österbotten 11 nationellt värdefulla vårdbiotoper och 56 värdefulla vårdbiotoper på landskapsnivå. Planbeskrivningen rättas till denna del.

i Österbottens landskapsplan 2050.

3. I planbeskrivningen sägs att det i Österbotten finns 38 kyrkliga byggnader som är skyddade enligt kyrkolagen och en byggnad som är skyddad enligt lagen om ortodoxa kyrkan och att 36 områden eller objekt i landskapet är skyddade enligt lagen om skyddande av byggnadsarvet. Utöver omnämmandet finns det ingen mer information om dessa, och de har inte angetts på plankartan.
4. 43 arkeologiska objekt av riksintresse (VARK), vilka består av 55 objekt i fornminnesregistret, är på förslag från Österbotten. Förteckningen över arkeologiska objekt av riksintresse förväntas bli fastställd under året.
5. På sidan 78 i planbeskrivningen skulle avsnittet om fornlämningar kunna preciseras enligt följande: Museiverket ansvarar tillsammans med museerna med regionalt ansvar för vården av det arkeologiska kulturarvet i Finland. Museet med regionalt ansvar i landskapet Österbotten är Pohjanmaan museo/Österbottens museum.
6. Enligt synlighetsanalysen för vindkraftsområden utsätts många kulturmiljöer för visuell påverkan. Den visuella påverkan är ställvis relativt stor eller rentav stor, vilket beror på de sammanlagda konsekvenserna av vindkraftsområden på flera olika håll. I fråga om dessa områden vore det skäl att överväga ytterligare om vindkraftsområdena ska anvisas i landskapsplanen, eftersom visuell försämring av kulturmiljöer inte kan förhindras genom bestämmelser för de vindkraftsområden som exploateras.

3. På grund av plankartans skala är det inte ändamålsenligt att anvisa dessa byggnader, som klart och tydligt är skyddade med stöd av andra lagar, i Österbottens landskapsplan 2050. De nämns ändå i planbeskrivningen som en del av kulturmiljöhelheten.
4. De arkeologiska objekten av riksintresse anvisas i Österbottens landskapsplan 2050, om fastställelsebeslutet kommer i tid. Om statsrådets beslut inte hinner komma innan landskapsplanen läggs fram anvisas Museiverkets förslag till arkeologiska objekt av riksintresse i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.
5. Stycket preciseras enligt Museiverkets förslag.
6. I planeringsbestämmelsen för vindkraftsområden sägs att vid planering av området ska beaktas konsekvenserna för landskaps- och kulturmiljövärden. Österbottens förbund anser detta vara tillräckligt på landskapsplan-nivå. Hänsyn till visuell påverkan på kulturmiljöer bör tas i mer detaljerade planer för vindkraftsområdena. I de planerna behandlas också placering av vindkraftverken.

1.27 FORSTSTYRELSEN

Forststyrelsen skriver följande i sitt utlåtande:

1. Österbottens landskapsförbund borde ta hänsyn till målen i regeringsprogrammet och i EU:s RED III-direktiv när det utarbetar Österbottens landskapsplan 2050.
2. Landskapsplanen borde möjliggöra vindkraftsproduktion och områdesavgränsningarna i landskapsplanen vara tillräckligt vidsträckta. Lösningarna i landskapsplanen är principiella och översiktliga till sin natur, och landskapsplanen ska inte i onödan begränsa kommunal planläggning, om lösningarna

Bemötande:

1. Målen i regeringsprogrammet och i EU:s RED III-direktiv har beaktats i Österbottens landskapsplan 2050. I planen anvisas nya områden för vindkraftverk både på land och framför allt till havs och skapas förutsättningar för etableringar på områden för produktion av solenergi. I planen anvisas också ett förbindelsebehov för en gasledning. Det är inte möjligt att snabba upp tillståndsproucer eller göra dem smidigare med hjälp av landskapsplanen.
2. Österbottens förbund anser att förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är utarbetat på det sätt som föreslås i utlåtandet.

i landskapsplanen inte hänger samman med nationella behov, behov i landskapet eller regionala behov.

3. Landskapsförbundet bör ta hänsyn till de mål som kommunerna i landskapet har och skapa förutsättningar för planering och utveckling av vindkraftsetableringar.
4. I landskapsplanen borde bedömningen av de sammantagna konsekvenserna av vindkraftsetableringar vara på en allmän nivå, och den bör preciseras i samband med att en mer detaljerad delgeneralplan utarbetas samt i projektplaneringen. De utredningar som gjorts i vindkraftsprojekt bör noteras på en tillräcklig nivå i landskapsplanläggningen, så att oförutsägbara och överraskande ändringar i projektutvecklingsarbete på kommunal nivå kan undvikas.
5. I Österbottens planförslag 2050 saknas områden som förvaltas av Forststyrelsens Naturtjänster och som är reserverade för skydd och ska inrättas som naturskyddsområden. Forststyrelsen anser det vara viktigt att statens alla områden som har reserverats för naturskydd, även de som inte har inrättats än, anvisas i landskapsplanen.
6. Det är positivt att de havsbaserade vindkraftsområdena Kvarken norra 1, 4 och 5 norr om Kvarkens skärgård har strukits ur landskapsplanen. I och med denna ändring kan de risker som landskapsplanen medför för särskilt sjöfågelbestånd motverkas och tillika havsvindkraftens potentiella konsekvenser för Kvarkens världsarv minskas.
7. Avgränsningen av vindkraftsområde Kvarken södra 4 i utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 var i tekniskt-ekonomiskt hänseende ett bättre alternativ än avgränsningen i planförslaget. Avgränsningen enligt planutkastet sträckte dock sig långt in i ett havsområde som används av fåglar. Att det havsbaserade vindkraftsområdets östra kant har blivit flyttad längre ut till havs är följaktligen en positiv ändring i synnerhet för de sjöfåglar som samlas i området.
8. Miljöministeriet har låtit göra en utredning, ännu inte offentliggjord, om havsområden som är känsliga med tanke på fågelbeståndet. Avsikten är att utredningen ska bidra till att styra placeringen av vindkraftsproduktion. Om utredningen offentliggörs före förslaget till landskapsplan godkänns eller miljöministeriet skickar ett utkast av den till landskapsförbundet bör det bedömas om rekommendationerna i utredningen har beaktats tillräckligt i planlösningen.
9. I planhandlingarna används dels numrering, dels ortnamn för områdesreserveringarna för vindkraft. Det är mödosamt att med hjälp av karttjänsten reda ut i vilka tv-områden avgränsningarna har ändrats mellan utkast-

3. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 grundar sig på utredningar och konsekvensbedömningar som gjorts som underlag för planen samt på diskussioner med kommunerna.
4. Konsekvenserna av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har bedömts på landskapsplanenivå. Utredningar som gjorts i samband med vindkraftsprojekts MKB-processer har noterats och kan noteras om kontaktmyndigheten har gett en motiverad slutsats om dem.
5. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas med SL-beteckning områden som är skyddade eller avses bli skyddade enligt naturvårdslagen. Alla naturskyddsområden har uppdaterats i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 efter hand, i takt med att de uppdateras i Finlands miljöcentrals databas.
6. Noteras.
7. Noteras.
8. Österbottens förbund är medvetet om utredningen och väntar på miljöministeriets svar på hur utredningen ska beaktas när landskapsplaner utarbetas. Miljöministeriet har meddelat att arbetet med utredningen fortsätter. Enligt ministeriet var den version som var ute för kommentarer inte färdig, och till exempel kartorna i den kan i föreliggande form inte användas som underlag för myndighetsarbete. Siktet är inställt på att publicera den slutliga versionen hösten 2024.
9. Noteras.

och förslagsfasen. Enligt den gjorda Natura-bedömningen är det på sin plats med ändringar av avgränsningarna för att minska konsekvenserna.

10. Den s.k. Världsarvsvägen i Korsholm, som ska förena Vistan på Replot och Björköby, förutsätter att en vägförbindelse byggs över Uddströmmen. Avsikten att inrätta ett skyddsområde i Kvarken samt Revöfjärdens EM-MA-område (ekologiskt betydelsefull marin undervattensmiljö) gör planeringen av vägen komplicerad. Vid projekteringen bör det med hänvisning till den gjorda Natura-bedömningen göras ytterligare utredningar. Områdets betydelse som rastplats vid fågelflyttningar borde likaså undersökas. Vägförbindelsen bör som utgångspunkt placeras utanför skyddsområden.
11. Det är rätt och riktigt att det förbindelsebehov för ny kraftledning som anvisats utanför Korsnäs går utanför skyddsområdesreserveringen Halsön-Rönnskären-Norrskär och Naturaområdet Kvarkens skärgård.
12. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas behov av ekologiska förbindelser med en beteckning för utvecklingsprincip. I planförslaget upphör dessa vid stranden. För många arter fortsätter emellertid den ekologiska konnektiviteten från strandbrynet på fastlandet ut till havs antingen längs med kusten söderut eller norrut eller över havet till Sverige.
13. I sitt utlåtande om Natura-bedömningen (MH 3936/2023) förutsatte Forststyrelsen att konsekvenserna för rovfåglar, skogsren och över landskapsgränserna preciseras. I det separata arbetsmöte som hölls om Natura-bedömningen ansågs det inte finnas något behov av att komplettera Natura-bedömningen. Bedömningen av vindkraftsområdenas konsekvenser borde i förslagen till landskapsplan preciseras till revirspecifika bedömningar för kungsörn samt med landskapsöverskridande konsekvenser för flyttfåglar. Planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk är otillräcklig med tanke på kungsörnen, utan betydande konsekvenser för kungsörnen bör förhindras i första hand genom planering av vindkraftsområdenas avgränsningar.
14. Analysen av de sammantagna landskapsöverskridande konsekvenserna för flyttfåglar är otillräcklig i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.
15. Vid revideringen av naturvårdslagen lades skyddade kransalgsbottnar till bland skyddade naturtyper. I Kvarken finns ett stort antal områden med särskilt representativa skyddade kransalgsbottnar. Det är nödvändigt att ta hänsyn till dessa när åtgärder planeras

10. Världsarvsvägen i Korsholm är i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisad med en beteckning för behov av vägtrafikförbindelse. Enligt planeringsbestämmelsen bör bl.a. naturvärden beaktas i den fortsatta planeringen.

11. Noteras.

12. I Österbottens landskapsplan 2050 har behov av ekologiska förbindelser utretts på landområden. I nästa uppdatering av landskapsplanen kan också behov av ekologiska förbindelser på havsområden anges, med utgångspunkt i bland annat det ekologiska nätverket i havsplanen, som håller på att uppdateras.
13. Österbottens förbund anser att konsekvenserna av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har bedömts i tillräcklig grad. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk bör konsekvenserna för naturvärden beaktas vid planering av området. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar. Detta anser Österbottens förbund vara tillräckligt för att ta hänsyn även till kungsörnen. En rovfågelutredning har styrt förslaget till landskapsplan så att områdesavgränsningar har ändrats med tanke på konsekvenser för kungsörnen.
14. Österbottens förbund anser att konsekvenserna av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har bedömts i tillräcklig grad. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk bör man vid planering av området fästa speciell uppmärksamhet vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.
15. Noteras.

på grunda och skyddade vattenområden.

1.28 GEOLOGISKA FORSKNING SINSTITUTET, GTK

GTK skriver följande i sitt utlåtande:

1. Stenmaterialförsörjning, vattenförsörjning (grundvatten), sura sulfatjordar och geologiskt värdefulla formationer har överlag behandlats på ett bra sätt i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 och med utgångspunkt i aktuell dokumentation.
2. Områden som lämpar sig för bergtäkt anges i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 numeriskt och geografiskt förhållandevis heltäckande. En fältgranskning som görs av en geolog samt undersökningar av stenmaterial skulle ge mervärde. Detta skulle göra områdesavgränsningarna tydligare och ge ytterligare information om materialens beskaffenhet.
3. I beskrivningen till Österbottens landskapsplan 2050 nämns överhuvudtaget inte malmletning eller gruvindustri. Kända fyndigheter kunde nämnas och beaktas i planen.
4. I Österbottens landskapsplan 2050 kunde även beaktas användning av geoenergi som ett led i förnybara energiformer. GTK har publicerat en karta över geotermisk potential i Finland (på finska: <https://gtkdata.gtk.fi/maankamara/>) som bakgrundsfakta för mer detaljerade utredningar på landskapsnivå och kommunal nivå.

1.29 SÄKERHETS OCH KEMIKALIEVERKET, TUKES

Tukes skriver följande i sitt utlåtande:

1. Vid planläggning och styrning av byggande bör hänsyn tas till befintliga och eventuella planerade anläggningar som hanterar och lagrar kemikalier samt konsekvenser av eventuella olyckor i anläggningarna.
2. Tukes rekommenderar att en tomt där det finns eller där det finns planer på att placera en omfattande kemikalieanläggning får planbeteckningen T/kem, eller att det nämns i planbestämmelserna att den lämpar sig för en kemikalieanläggning. I planhandlingarna lyfts s.k. Seveso-anläggningar fram genom planbeteckningar, beskrivningar av

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Gruvindustrins behov har inte utretts i samband med utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050 då de resurser som är tillgängliga för utredningar är begränsade. Den nya gruvlagen trädde i kraft 1.6.2023, och enligt den ska gruvdriften grunda sig på en detaljplan enligt markanvändnings- och bygglagen eller en generalplan med rättsverkningar (47 §). Behovet av en utredning på landskapsnivå kan ses över i samband med nästa uppdatering av landskapsplanen.
4. Geotermisk energi tas upp som en potentiell energiteknik i en bakgrundsutredning till landskapsplanen (Ramboll, 2021). Behovet att utreda geotermisk energi i landskapet kan ses över i samband med nästa uppdatering av landskapsplanen.

Bemötande:

1. Noteras.
2. I landskapsplanen anvisas de Seveso-anläggningar som har en konsultationszon på minst 1 km. Om zonen är mindre behövs ingen /kem-beteckning i landskapsplanen. Samma gräns användes också i utkastet till Österbottens landskapsplan 2050, och då hade TUKES inget att anmärka på.

beteckningar eller planeringsbestämmelser. Betyder detta att Seveso-anläggningar med en konsultationszon på minst 1 km har beteckningen LS/kem eller T/kem, medan placering av andra kemikalieanläggningar anges i planeringsbestämmelserna för industri- och lagerområden? Tukes vill påpeka att det i produktionsanläggningarna kan göras ändringar vilka leder till att Tukes kan ändra konsultationszonen.

3. Att bygga i närheten av anläggningar som hanterar och lagrar sådana kemikalier som övervakas av Tukes kan ställa särskilda krav på användningen av området och byggandet.
4. Anläggningar för bioekonomi och cirkulär ekonomi kan behöva Tukes kemikaliesäkerhetstillstånd. I tillståndsprövningsprocessen bedömer Tukes förutsättningarna att placera anläggningen med tanke på konsekvenser av eventuella olyckor och utsträckning utanför anläggningens område.
5. Principiellt är skyddsavståndet från ett vindkraftverk till en produktionsanläggning 600 m. Om avståndet är kortare ska det utredas var vindkraftverket kan placeras tryggt.
6. I konsekvensbedömningen av Österbottens landskapsplan 2050 behandlas inte företag som bedriver omfattande hantering och lagring av kemikalier. Det vore bra att ta upp kemikalieanläggningar i konsekvensbedömningen.
7. För de kemikalieanläggningar som övervakas av Tukes har det fastställts en konsultationszon. Alla planläggningsändringar eller mer betydande byggnadsarbeten inom konsultationszonen förutsätter en begäran om utlåtande av Tukes och räddningsmyndigheten.
8. Om det i området ska placeras en produktionsanläggning som bedriver omfattande hantering och lagring av kemikalier bedömer Tukes, oavsett planbeteckningen, förutsättningarna att placera anläggningen med hänsyn till konsekvenser av eventuella olyckor och deras utsträckning utanför anläggningens område. Tukes anser att det vore skäl att lyfta fram detta i planbeskrivningen.
9. Om det i området placeras tryckbärande anordningar eller pannor som omfattas av lagen om tryckbärande anordningar och ska registreras ska de allmänna kraven i lagstiftningen följas.

3. Noteras.

4. Noteras.

5. Noteras.

6. Bedömningen av konsekvenserna av Österbottens landskapsplan 2050 är gjord på landskapsplannivå.

7. Noteras.

8. Beteckningarna LS/kem eller T/kem grundar sig på utredningar på landskapsplannivå. Möjligheterna att genomföra projekten klarnar i mer detaljerade planer och i tillståndsprövningsprocessen. Detta är allmän praxis och behöver inte nämnas specifikt i planbeskrivningen.

9. Noteras.

1.30 NATURRESURSinSTITUTET, LUKE

Luke skriver följande i sitt utlåtande:

1. Det är bra om Österbottens förbund väntar på den nationella anvisning om solenergi som miljöministeriet håller på att ta fram och

Bemötande:

1. Österbottens förbund tar i mån av möjlighet hänsyn till den handbok om solenergi som miljöministeriet håller på att ta fram, om den

- tar hänsyn till den i framtida faser av planen.
2. I bemötandet till planutkastet konstateras att det inte fanns tillräcklig information om hur vindkraftverken påverkar skogsrenens levnadsförhållanden när planutkastet utarbetades. Nu finns det information, och konsekvensbedömning bör göras baserat på bästa tillgängliga information.
 3. I bemötandena konstaterades också att om det finns information att tillgå om vindkraftverkens påverkan på skogshönsfåglar när planförslaget utarbetas kan den informationen beaktas i konsekvensbedömningen. Det finns vetenskapligt förankrad kunskap om skogshönsfåglar och vindkraft. Aktuell litteratur pekar på att förutom kollisionrisken kan skogshönsfåglar undvika området runt ett vindkraftverk eller använda det mindre under fortplantningstiden, beroende på art på ca 500–600 meters avstånd och när det gäller tjäder rentav på mer än 1 kilometers avstånd. Enligt en undersökning i Tyskland, Sverige och Österrike fanns inget som tydde på att tjädern skulle vänja sig vid vindkraften under 8 år.
 4. Skogsrenen har begränsad utbredning i Österbotten, men när det gäller skogsrenen finns det jämförbara vetenskapliga fakta om skogskaribun, som motsvarar renen och skogsrenen. Ju mer det finns olika linjära eller andra strukturer i ett område eller i dess omedelbara närhet (inom en radie på 5 km), desto mer innebär det en försämring av ett område i naturtillstånd och dess kvalitet som livsmiljö för skogsrenen. Man bör undvika att bygga vägar, elledningar eller annan infrastruktur i eller i närheten av (på 5 kilometers avstånd från) myrmarks- och skogsdominerade Natura 2000-områden i områden med skogsren, eftersom de försämrar områdets naturvärden i synnerhet för skogsrenen.
 5. I planeringsbestämmelserna för område för vindkraftverk sägs att vid mer detaljerad planering av området ska man beakta bl.a. konsekvenserna för naturvärden. När det gäller sammantagna konsekvenser borde landskapsplanen se på stora helheter på riks- och landskapsnivå och därigenom på volymen av de planeringsområden som anvisats för energiproduktion och dess konsekvenser för bl.a. sådana arter som skyr mänsklig verksamhet och för vilka enhetliga störningsfria naturområden är viktiga (t.ex. skogshönsfåglar, stora rovdjur och skogsren).
- blir klar i tid.
2. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk ska konsekvenserna för naturvärden beaktas vid planering av området. Med tanke på landskapsplanens målår har Österbottens förbund valt att inte definiera naturvärdena, eftersom de kan ändra med tiden.
 3. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 grundar sig på omfattande utredningar och vindkraftsområdena på en Natura-bedömning. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk ska konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden beaktas vid planering av området. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar. Österbottens förbund har valt att inte definiera naturvärdena, eftersom de kan ändra med tiden.
 4. Noteras.
 5. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas en grönområdesstruktur som sträcker sig över hela landskapet och även beaktar grannlandskapen. Grönområdesstrukturen innefattar naturskyddsområdena, som utgör grunden för trygghet av stora enhetliga naturområden och naturens mångfald. För landskapet viktiga ekologiska förbindelsebehov anvisas mellan och genom områden där naturvärdena är höga och som är viltstråk. De ekologiska förbindelserna säkerställer rörelse- och fortplantningsmöjligheterna för sådana arter som är viktiga för naturens mångfald.

1.31 FINLANDS VILTCENTRAL, KUST-ÖSTERBOTTENS REGION

Finlands viltcentral konstaterar att utredningarna som ligger till grund för planlösningen är upp-

Bemötande:

gjort huvudsakligt och tillräckligt i den omfattning som ärendet förutsätter. Finlands viltcentral har inte anledning att uppskatta situationen på annat vis än de som uppgjort utredningarna och planbeskrivningen.

1.32 FINGRID

Ur Fingrids synvinkel spelar hela landskapet Österbotten en nyckelroll i genomförandet av de åtgärder som Finlands kolneutralitetsmål kräver. I landskapet finns flera kraftledningsprojekt som pågår eller är i planeringsstadiet och dessutom har det identifierats långsiktiga utvecklingsbehov av stamnätet som sträcker sig över landskapsgränserna. I landskapet finns också ett betydande antal vindkraftsprojekt som är under uppbyggnad eller i olika planeringsstadier. Med anledning av ovanstående föreslår Fingrid ett arbetsmöte mellan Österbottens förbund och Fingrid under våren 2024 för att gå igenom och kommentera förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 på samma sätt som i planutkastskedet.

1.33 VR-GROUP ABP

VR-Group Abp skriver följande i sitt utlåtande:

1. En stor del av transportflödena inom passagerar- och godstrafiken är koncentrerad till huvudbanan. Passagerarmängderna på huvudbanan har under de senaste åren ökat kraftigt. Huvudbanan är en viktig trafikled också med tanke på försörjningsberedskapen. Att hålla det nuvarande bannätet i skick är angeläget för att det ska vara attraktivt att resa med tåg. Bättre förmedlingskapacitet och servicenivå på huvudbanan främjar selsättning, ekonomisk konkurrenskraft samt fritidsresor på ett hållbart sätt.
2. Huvudbanan bör lyftas fram i Österbottens landskapsplan 2050 som ett banavsnitt som ska förbättras betydligt. Detta möjliggör i framtiden en vision om utbyggnad till dubbelspår på hela sträckan från Tammerfors till Uleåborg.
3. Att förbättra servicenivån och avlägsna plan-

Noteras.

Bemötande:

Ett arbetsmöte ordnas.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Att huvudbanan ska förbättras och bli dubbelspårig är också Österbottens förbunds mål. I Österbottens landskapsplan 2050 kommer huvudbanan ändå inte att anvisas som ett banavsnitt som ska förbättras betydligt, eftersom det på avsnittet Seinäjoki–Karleby behövs utredningar eller planer vilka påvisar behovet av beteckningen. På huvudbanan på avsnittet Tammerfors–Seinäjoki har planeringen däremot kommit längre, och det är också mer sannolikt att utbyggnaden av banan till dubbelspårig i första hand går från söder norrut. I Österbotten blir det följaktligen först senare aktuellt att förse huvudbanan med en beteckning för banavsnitt som ska förbättras. Österbottens förbund kommer att ta upp frågan och följa hur planeringen går framåt i samband med att nästa landskapsplan utarbetas.
3. Noteras.

korsningar på det nuvarande banavsnittet mellan Seinäjoki och Vasa är viktiga spetsprojekt för utvecklingen av trafikanätet. Det är möjligt att höja hastigheten och avskaffa långvariga hastighetsbegränsningar på Vasabanen stegvis med riktade effekter.

4. När säkerheten vid plankorsningar ska förbättras bör man alltid ta hänsyn till en eventuell höjning av hastigheten på banan.
5. Den beteckning för anslutningsstation för kollektivtrafik som i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 finns vid Laihela är värd att stödja, och möjligheten att ta i bruk stationen igen bör kvarstå.
6. Som en framtida planreservering är det skäl att bereda sig på att det senare eventuellt byggs en ny järnväghållplats vid storindustriområdet i Långskogen (GigaVasa) på banavsnittet Laihela–Vasa.
7. Funktionaliteten hos Tervajoki järnvägsstation i landskapet Södra Österbotten bör säkerställas också i planläggningen i Österbotten så att den möjliggör anslutningsparkering vid Tervajoki trafikplats samt utveckling av anslutningsförbindelserna till stationen i framtiden.
8. Anslutningsparkeringen vid Jakobstad-Pedersöre järnvägsstation och stationens tillgänglighet bör förbättras, eftersom funktionaliteten hos anslutningsstationen har konstaterats vara problematisk efter att passagerarmängderna i tågtrafiken har ökat.
9. Det att banavsnittet Seinäjoki–Vasa–Vasklot anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 som ett banavsnitt som ska förbättras skapar förutsättningar för eventuella framtida behov av spårtrafik.

1.34 EGENTLIGA FINLANDS NTM-CENTRAL

NTM-centralen i Egentliga Finland skriver följande i sitt utlåtande:

1. Trålfiskeområden på öppet hav ska anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 och ovillkorligt byggförbud utfärdas på dem. Områdesreserveringarna för vindkraftsproduktion får inte överlappa trålområden. Samma gäller övriga områdesreserveringar som möjliggör byggande. Samtliga landningshamnar som anges i statsrådets förordning ska anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Storskaligt trålfiske ska uttryckligen nämnas i planeringsbestämmelserna för dessa hamnar.
2. Alla havsområden ska förses med en bestämmelse om hänsyn till kustfiskets behov, fiskeriområdenas nyttjande- och vårdplaner samt eventuella lekområden.

4. Noteras.

5. Enligt planeringsrekommendationen för beteckningen för anslutningsstation för kollektivtrafik bör det säkerställas att stationsområdet senare kan tas i bruk igen som trafikplats.

6. Noteras.

7. Tervajoki järnvägsstations tillgänglighet och funktionalitet bör beaktas i mer detaljerad planering.

8. Jakobstad-Pedersöre järnvägsstations tillgänglighet och anslutningsparkering bör beaktas i mer detaljerad planering.

9. Noteras.

Bemötande:

1. Trålfiskeområden på öppet hav anvisas inte i Österbottens landskapsplan 2050, eftersom det inte finns någon aktuell information om dem. Syftet med landskapsplanen är heller inte att konstatera nuläget, utan den borde ange läget år 2050. Samtliga landningshamnar som anges i statsrådets förordning anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Beskrivningen av beteckningen och planeringsbestämmelsen för fiskehamn ses över med beaktande av vad som framförts i utlåtandet.
2. Enligt den allmänna planeringsbestämmelsen för fiske bör förutsättningarna för fisket tryggas vid planering och förverkligande av områdesanvändning och åtgärder i havsområdet. Planeringsbestämmelsen preciseras

3. Det vore bra att i Österbottens landskapsplan 2050 ta in kartlagda kustfiskeområden som egna lager.

4. Det vore bra att i Österbottens landskapsplan 2050 ta in gemensamma korridorer för undervattenskablar och ledningar där t.ex. kabeldragningar till havsbaserade vindkraftsområden och vätgasledningar i första hand ska placeras. På kritiska områden (trålområden, revområden, landstigningsområden) måste korridorernas antal och areal hållas liten.

5. De potentiella tillväxtområdena för vattenbruk som utretts i den nationella styrplanen för vattenbrukslokalisering vore värda att beakta i Österbottens landskapsplan 2050.

6. Det vore bra att i planen rita in områden med översvämningsrisk och förse dem med en bestämmelse om att ny verksamhet som kräver översvämningskydd inte borde tillåtas. Rövning av ny åkermark bör förbjudas på områden med översvämningsrisk.

med en formulering om att fiskeriområdenas nyttjande- och vårdplaner bör beaktas. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 tas hänsyn till lekområden genom olika beteckningar som värnar om den biologiska mångfalden.

3. Kustfiskeområdena anvisas inte i Österbottens landskapsplan 2050, eftersom avgränsningarna av viktiga fiskeområden varierar över tid. Syftet med landskapsplanen är heller inte att konstatera nuläget, utan den borde ange läget år 2050. Österbottens förbund anser att den allmänna planeringsbestämmelsen uppfyller fiskerinäringens behov. Den allmänna planeringsbestämmelsen kompletteras med en formulering om att det vid planering av havsvindparker bör fästas särskild uppmärksamhet vid verksamhetsförutsättningarna för trålfiske. Nödvändigheten att beakta fiske nämns också i planeringsbestämmelsen för havsområden som lämpar sig för vindkraftsparker av regional betydelse. I landskapsplanen anvisas också fiskehamnar, fiskestöddepunkter, skyddshamnar för båtliv och båtleder.

4. Förbindelsebehov för kraftledningar anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 endast om anslutningspunkten till stamnätet är fastställd. I processen för miljökonsekvensbedömning av havsbaserade vindkraftsområden undersöks i allmänhet flera alternativa rutter för kraftledningen från vindkraftsområdet till stamnätet. I vissa fall undersöks också vätgasproduktion till havs och gasledningar från vindkraftsområdet till fastlandet. Österbottens förbund har inte resurser att utreda var undervattenskablar borde läggas ut. Utan tillräckliga utredningar om bl.a. havsbotten kan lämpliga korridorer för undervattenskablar och gasledningar inte anvisas i landskapsplanen. Det är heller inte ändamålsenligt att anvisa preliminära ledningskorridorer i landskapsplanen, eftersom elöverföring faller under elmarknadslagen och inte under markanvändnings- och bygglagen.

5. I Finland omfattar vattenbruk förutom fiskodling också odling av kräftor, musslor och alger. Österbottens förbund har inte resurser att utreda alla aspekter av temat vattenbruk när det utarbetar Österbottens landskapsplan 2050. Österbottens förbund anser att den nationella styrplanen för vattenbrukslokalisering från år 2014 är föråldrad och delvis för allmänt hållen för landskapsplanläggningen.

6. I Österbottens landskapsplan 2050 finns en allmän planeringsbestämmelse för beaktande av översvämningsrisken. Formuleringarna i bestämmelsen har tagits fram tillsammans med NTM-centralen i Södra Österbottens experter på vattenhushållning. Dessa experter

7. Säkerställande av vattentillförseln till vattendrag skulle kunna beaktas vid planläggning av grundvattenområden.

1.35 SÖDRA ÖSTERBOTTENS NTM-CENTRAL

NTM-centralen i Södra Österbotten skriver i sitt utlåtande följande:

1. Processen som gäller Österbottens landskapsplan har varit öppen och skett i välfungerande växelverkan med myndigheter, kommuner och invånare.
2. Beteckningarna för regional struktur samt områdets utvecklingskorridorer i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är som helhet ändamålsenliga. Utvecklingskorridorerna beaktar på ett bra sätt även områdets utvecklingsmål och projekt över landskapsgränserna.
3. Det vore motiverat att ange byaområden av regional betydelse även på landskapsplanenivå med beaktande av välfärdsområdenas planering av servicestrukturen.
4. Kvarkens utvecklingszon, som anvisas i Österbottens landskapsplan 2050, är i detta skede fortfarande öppen när det gäller målsättningar och yttre villkor. Gällande den fasta förbindelse som avses i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering (2023) ges det i landskapsplanen heller ingen närmare beskrivning av mål och konsekvenser eller lösningsmodeller för markanvändningen och kulturmiljön.
5. Trafikledsverket har våren 2024 inlett en utredning om alternativa sätt att förverkliga en fast förbindelse över Kvarken och om dess konsekvenser. Utredningen och bedömningarna i den kommer sannolikt inte att synas i den aktuella landskapsplanen. På grund av projektets betydande konsekvenser för landskapet och trafiken förutsätter det omfattande utredningar och utifrån dem en senare uppdatering av landskapsplanen.
6. Beskrivningen av beteckningen för förbindelseväg skulle kunna preciseras så att beteckningen kan innefatta även gatuavsnitt. Trots att detta tema inte styrs genom landskapsplanen

ansvarar för hanteringen av översvämningsrisker och översvämningsgruppernas verksamhet i landskapet Österbotten.

7. Viktiga grundvattenområden och grundvattenområden som lämpar sig för vattentäkt anvisas i Österbottens landskapsplan 2050.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. I samband med utarbetandet av den gällande Österbottens landskapsplan 2040 beslöt landskapsstyrelsen att det inte är landskapsplanen uppgift att besluta om byar av regional betydelse. Österbottens förbund har inte haft resurser att utreda byaområden av regional betydelse i samband med utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050. Detta utredningsbehov kan ses över i samband med följande uppdatering av landskapsplanen.
4. Kvarkens utvecklingszon, som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050, är en logistikkorridor över Kvarken mellan Vasa och Umeå. Utvecklingsprincipbeteckningen möjliggör en fast förbindelse. Planbeskrivningen kan kompletteras med beskrivningarna i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering. Konsekvenserna för annan markanvändning samt för natur- och kulturmiljön utreds i den detaljerade planeringen, bl.a. den utredning som leds av Trafikledsverket.
5. Noteras.
6. Noteras.

nen, så minskar en precisering oklarheterna beträffande vägtrafikledernas administrativa klass i de detaljerade planfaserna, eftersom det i landskapsplanen används samma beteckning även för sådana avsnitt som redan är gator på detaljplanenivå eller som i framtiden kommer att ändras till gator.

7. Rv 3 Helsingby-Laihela skulle på plankartan kunna anvisas i enlighet med den senaste sträckningen, trots att det i landskapsplanen är fråga om en riktgivande sträckning och utredningsplanen ännu inte har vunnit laga kraft.
8. Beteckningen för förbindelsebehov för Världsarvsvägen i Björköby, Replot strider mot bestämmelserna om naturskyddsområden och andra områden som är av betydelse för den biologiska mångfalden i Österbottens landskapsplan 2050. Om förbindelsebehovet förverkligas i enlighet med landskapsplanen leder det till betydande negativa konsekvenser för områdets naturvärden.

9. Kustbanan och förbindelsen från Sydbottenbanan till Björnö hamn är motiverade utvecklingsvisioner med tanke på Kustregionens utveckling och industriprojekten i Kristinestad. Utredningen om Strandbanan påbörjas först nu och behovet av att utreda Sydbottens genbana har ännu inte börjat bedömas. Trots att den exakta sträckningen inte har anvisats på plankartan och beteckningen inte gör det möjligt att godkänna planer enligt banlagen bör planlösningen

7. Rv 3 Helsingby-Laihela anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 i enlighet med den senaste sträckningen trots att det i landskapsplanen är fråga om en riktgivande sträckning och utredningsplanen ännu inte har vunnit laga kraft.

8. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas Världsarvsvägen med beteckningen för behov av vägtrafikförbindelse. I planeringsbestämmelsen för både beteckningen för behov av vägtrafikförbindelse och riktgivande cykelled sägs att naturvärden bör beaktas i den fortsatta planeringen. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten krävde i sina besvär över Österbottens landskapsplan 2040 att landskapsfullmäktiges beslut skulle upphävas till den del som det i landskapsplanen hade angetts ett behov av vägtrafikförbindelse i Korsholms kommun mellan byn Vistan på Replot och Björköby, Vistanvägen. Vasa förvaltningsdomstol förkastade besvären och skriver i sitt beslut 21/0150/2 att när man beaktar att utvecklingen av den aktuella beteckningen för behov av vägtrafikförbindelse är av principiell karaktär och att anpassningen av markanvändningen till det närliggande Naturaområdet kan tryggas med hjälp av planeringsbestämmelsen anser förvaltningsdomstolen att planlösningen har grundat sig på en tillräcklig utredning och att landskapsplanen till denna del uppfyller kraven på innehållet i en landskapsplan. Förvaltningsdomstolen skriver att förbindelsebehovets närmare placering har i enlighet med planeringsbestämmelsen kunnat överlåtas till den fortsatta planeringen. Eftersom landskapsplanen styr markanvändningslösningarna i området i den detaljerade planeringen och planläggningen på ett sätt som gör det möjligt att beakta bl.a. naturvärden, är landskapsfullmäktiges beslut inte lagstridigt på de grunder som framförs i närings-, trafik- och miljöcentralens beslut.

9. Kustbanan och tågtrafikförbindelsen från Sydbottenbanan till Björnö hamn har i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisats med beteckningar för behov av tågtrafikförbindelse. Beteckningen för förbindelsebehov gör det möjligt att utreda och närmare planera tågtrafikförbindelsen. Beteckningen för förbindelsebehov utvisar alltså ännu inte sträckningens exakta läge i terrängen utan endast ett behov av att färdas mellan punkterna eller områdena. Be-

basera sig på tillräckliga utredningar enligt MBL 9 §. Beteckningen för förbindelsebehov i den godkända landskapsplanen skulle i detta fall styra även de andra landskapens planering när det kommer till genomförandeförutsättningarna. Beteckningarna för behov av tågtrafikförbindelse förutsätter att motive-
ringen kompletteras.

10. NTM-centralen anser att utvecklingsprincipbeteckningen för behov av ekologisk förbindelse och den föreslagna planeringsbestäm-
melsen är en bra lösning. Som ett tillägg till grunden och målet för behovet av ekologisk förbindelse skulle det vara bra att också be-
akta förbindelsebehovets betydelse för arter-
nas anpassning till klimatförändringar.
11. Skyddsbestämmelsen för naturskyddsområ-
den (SL) borde ändras i överensstämmelse
med naturvårdslagen så att i naturskydds-
områden ska beaktas även de bestämmelser
om naturskyddsområden och naturskydds-
programområden som ingår i och som utfär-
dats med stöd av naturvårdslagen 9/2023.
Naturvärdena hos SL-områden får inte för-
sämras.
12. Myrar som arbetsgruppen för myrskydd före-
slagit som nationellt värdefulla myrar borde
beaktas i landskapsplanen med en beteck-
ning som beskriver områdenas särskilda
egenskaper, som områden av särskild bety-
delse för den biologiska mångfalden, efter-
som de besitter särskilda naturvärden. Egen-
skapsbeteckningen skulle främja bevarande
av nationellt värdefulla myrområden.
13. Enligt beskrivningen tas i Österbottens
landskapsplan 2050 med vind- och/eller
strandavlagringar som klassats som sådan
naturtyp i naturtillstånd som definieras i 64
§ i naturvårdslagen. Avsikten är att med

huvet av att utveckla tågtrafik på Kustbanan
och till Kristinestad har identifierats redan
för flera årtionden sedan. Behovet av dessa
tågtrafikförbindelser har senast identifierats
i överläggningarna mellan landskapen på
västkusten 23.6.2022 och 21.12.2024, i
arbetet med Österbottens trafiksystem 2022,
i diskussioner mellan de ekonomiska regio-
nerna och kommunerna, i utlåtanden samt i
dialoger under denna och föregående land-
skapsplaneprocess. Första gången som behö-
vet av Kustbanan konstaterades var emeller-
tid redan när Finlands järnvägsnät började
planeras. En tågtrafikförbindelse borde då
fås på minst ett kanonskotts avstånd från
kusten / från havet mot inlandet. Österbot-
tens förbund anser att det inte behövs nå-
gon närmare utredning för beteckningen för
förbindelsebehov. Järnvägssträckningen när-
mare läge kommer sålunda att bestämmas
först i de detaljerade planeringsfaserna.
Beteckningen för förbindelsebehov utesluter
inte heller möjligheten att det inte hittas nå-
gon lämplig järnvägssträckning eller att det
konstateras att det är samhällsekonomiskt
olönsamt att förverkliga tågtrafikförbindel-
sen. Planbeskrivningens text om behov av
ekologisk förbindelse kompletteras med att
ekologiska förbindelser är av betydelse även
för en arts förmåga att anpassa sig till de ut-
maningar som följer av klimatförändringar.

10. Planbeskrivningens text om behov av ekolo-
gisk förbindelse kompletteras med att ekolo-
giska förbindelser är av betydelse även för
en arts förmåga att anpassa sig till de utma-
ningar som följer av klimatförändringar.
11. Skyddsbestämmelsen som gäller beteckning-
en för skyddsområden (SL) har formulerats
i enlighet med miljöministeriets anvisning
10 "Beteckningar och bestämmelser i land-
skapsplaner". I beskrivningen av beteckning-
en hänvisas till naturvårdslagen.
12. De myrar som arbetsgruppen för myrskydd
föreslår som nationellt värdefulla i sin slu-
trapport beaktas i den allmänna planerings-
bestämmelsen för myrar. Skyddet av marker
i privat ägo baserar sig på frivillighet.
13. Beskrivningen av beteckningen för skyddad
naturtyp (S4) ändras enligt NTM-centralens
förslag: Med områdesreserveringsbeteck-
ningen anvisas de sandstrands- och dyn-
naturtyper som skyddats enligt 29 § i den

objektsbeteckning anvisa sådana naturtyper i naturtillstånd som definieras i 64 § i naturvårdslagen. I planhandlingarna framkommer en konflikt med planbeskrivningen för enligt dokumentet "Planbeteckningar och planeringsbestämmelser" anvisas med objektsbeteckningen sådana naturtyper i naturtillstånd som definieras i 29 § i naturvårdslagen. Utifrån landskapsplanens kartmaterial gäller objektsbeteckningen sandstrands- och dynnaturtyper enligt 29 § i den upphävda naturvårdslagen (1096/1996) som har skyddats genom beslut av NTM-centralen. I 64 § i naturvårdslagen 9/2023 föreskrivs om skydd av sandstränder och i lagens 65 § om öppna kustdyner, som det är förbjudet att förstöra och försämma direkt med stöd av lag. Vid sidan av de ovannämnda besluten har NTM-fattat motsvarande beslut även om klibbalskärr enligt NSL 29 §, så det vore konsekvent att anvisa även dem i landskapsplanen. I naturvårdslagen (9/2023) som trädde i kraft den 1 juni 2023 föreskrivs det med stöd av 64 § om skyddade naturtyper och i 65 § om strikt skyddade naturtyper, beträffande vilka NTM-centralen kan besluta att skydda förekomster av följande naturtyper: sandstränder, ädellövskogar, hasselskogar, klibbalsskogar, havsstrandängar, lövängar, torrängar, trädbevuxna kustdyner, svämskogar i inlandet, solexponerade sluttningar i åsskogar, ålgräsbottnar, skyddade kransalgsbottnar, kalkhällar. Till dessa hör bl.a. de öppna kustdyner som förekommer i Österbotten. NTM-centralen har inte fattat några beslut enligt 64 § i den nya naturvårdslagen (9/2023) om införande av förbud som gäller skyddade naturtyper, och det finns ännu inte något sådant material tillgängligt utifrån vilket man skulle kunna anvisa naturtyper enligt 64 § eller 65 § i naturvårdslagen.

14. Det är bra att förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 tar upp tysta och mörka områden i landskapet och inskränkningen av dem i förhållande till annan markanvändning. Områdena har ändå inte haft någon styrande inverkan på annan planering av havs- och landområden, vilket lätt leder till konflikt med landskapsplanens mål att bevara tysta och mörka områden (planeringsrekommendationerna).

15. I Österbottens landskapsplan 2050 behandlas landskapets kulturarv och dess värden på ett bra sätt med beaktande av innehållskraven. Den inventering av det på landskapsnivå värdefulla moderna byggnadsarvet som Österbottens förbund gjorde 2018 kompletterar den på nationell nivå delvis bristfälliga kännedomen om det nyare byggnadsarvet, vars värdering ofta är tidsbunden och objektens status ofta är hotad på grund av avsaknad av lokala inventeringar.

upphävda naturvårdslagen (1096/1996). Förbud att äventyra dessa naturtypers karakteristiska drag har utfärdats genom beslut av NTM-centralen. På de sandstränder i naturtillstånd som avses i 29 § 1 mom. i den upphävda lagen tillämpas 64, 66 och 67 § i naturvårdslagen 9/2023, och på de trädlösa eller av naturen trädfattiga sanddyner som avses i 29 § 1 mom. i den upphävda lagen tillämpas 65–67 § i naturvårdslagen 9/2023. Ovan nämnda korrigering görs också i planbeskrivningen.

14. Det är fråga om allmänna planeringsrekommendationer i landskapsplanen, som kommunerna bör ta ställning till i den detaljerade planeringen av markanvändningen.

15. Noteras.

16. Järnvägsavtalet, som nämns i planbeskrivningen och som gäller sju stationshelheter, är inte ett egentligt skyddsbeslut, utan ett avtal om förfaranden som borde tillämpas när sättet att skydda objekten bedöms.
17. Nationellt värdefulla landskapsområden (VAMA) beaktas på ett bra sätt i Österbottens landskapsplan 2050. I planen anges vårdbiotoper som stärker den biologiska mångfalden, men det förekommer några fel i beskrivningen. Inom området för NTM-centralen i Södra Österbotten har uppdateringsinventeringar gjorts 2018–2022. I Österbotten har 11 nationellt värdefulla objekt inventerats och de är: i Korsholm Slåttskär strandnära, Luvören, Lilla Långgraden, Stora Långgraden, Bodbackens betesmark, Bodbackens betesmark (2), Sondasören och Västra stranden, i Larsmo Hälsingöklinsen och Sandgrundet samt i Kristinestad Tegelbruksbacken. I Österbotten har 56 objekt som är värdefulla på landskapsnivå och 198 lokalt värdefulla objekt inventerats. NTM-centralen anser det möjligt att siffrorna i beskrivningen felaktigt innehåller även objekt i Mellersta Österbotten.
18. Enligt planeringsbestämmelsen för objekt som ingår i Unescos världsarvslista bör områdesanvändning och åtgärder planeras och genomföras så att landhöjningen och de geologiska formationerna beaktas. Landhöjningen och de geologiska formationerna är särskilda värden hos/urvalsgrunder för världsarvet Kvarkens skärgård, men områdets värde bör ses i en större kontext än så, som även innefattar fenomenets natur- och kulturmiljövärden, vilket är skäl att föra fram även utanför nationellt värdefulla landskapsområden (VAMA) och byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY).
16. Planbeskrivningen kompletteras med texten "och enligt järnvägsavtalet (1998) finns det sju järnvägsstationer vilkas omgivningar bör uppfylla kraven i avtalet".
17. Uppgifterna om vårdbiotoper baserar sig på filer som levererats av Forststyrelsen och NTM-centralen i Södra Österbotten. Uppgifterna korrigeras utifrån den information som getts nu.
18. I miljöministeriets publikation Beteckningar och bestämmelser i landskapsplaner, handledning 10, sägs i kapitel 8 (Beteckningar som visar särskilda egenskaper hos områden) under beteckning nr 16 Objekt som ingår i Unescos världsarvslista på sidan 55 följande: "Med beteckningen anges områden och objekt som godkänts för Unescos, (FN:s organisation för vetenskap och kultur), världsarvslista. I världsarvsbeslutet definieras objektets speciella värden och anges åtaganden i anslutning till värden av det. Det är skäl att i korthet konstatera dessa i den beskrivning som åtföljer beteckningen eller i planbeskrivningen samt enligt behov beakta dem i de landskapsplanebestämmelser som gäller området. Om det i beslutet har angetts en skyddszon för världsarvsobjektet och det är fråga om ett så vidsträckt objekt att det anvisas med delområdesavgränsning kan också skyddszonen ingå i avgränsningen. Beteckningen kan kompletteras med landskapsplanebestämmelser, som preciserar områdets viktigaste särdrag och som tjänar till ledning för den planering och det beslutsfattande som genomför landskapsplanen." Enligt miljöministeriets handledning krävs det ingen planeringsbestämmelse för objekt som ingår i Unescos världsarvslista. Den nuvarande planeringsbestämmelsen lyder som följer: "Områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att landhöjningen och de geologiska formationerna beaktas." Landhöjningen och de geologiska formationerna är de kriterier som nämns i beslutet från Unescos världsarvskommitté.

19. När det gäller vindkraftsområden på land är det på grund av det omfattande materialet och utredningarna som gjorts i olika faser svårt att få en helhetsbild av valet av områden och konsekvensbedömningsprocesserna och därmed också av de olika vindkraftsområdenas konsekvenser, inklusive sammanbundna konsekvenser. Det vore bättre att åskådliggöra den övergripande situationen på en aktuell temakarta, med de vindkraftsområden som ingår i förslaget numrerade/namngivna, de områden som tagits bort efter utkastfasen samt planerings-/genomförandesituation för vindkraftsområden. På kartorna i vindkraftsutredningen är vindkraftsområdena numrerade, men utredningen omfattande inte alla områden som ingår i förslaget. Av kartorna borde också framgå vilka vindkraftsområden enligt förslaget som har varit med i vindkraftsutredningen och vilka som är vindkraftsområden enligt landskapsplanen 2040.

20. Västerviks vindkraftsområde (82) borde inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 eftersom förverkligandet av det är förenat med bl.a. de risker som miljöministeriet angett i sitt beslut 14.12.2015 om fastställande av etapplandskapsplan 2 för Österbotten (Dnr: YM4/5222/2014). I motiveringen till beslutet konstateras det att den viktigaste naturkonsekvensen i området är kollisionsrisken för havsörn och fiskgjuse, eftersom det finns fyra häckningsrevir på mindre än fem kilometers avstånd från området. Dessutom är området beläget inom ett av landskapets mest betydande s.k. flaskhalsområden för flyttfåglar. Det är osäkert om det fortfarande finns fyra aktiva häckningsrevir i närheten av Västerviks vindkraftsområde. För fiskgjusens del känner man till två häckningsrevir, vilkas boträd ligger precis på vindkraftsområdet gräns. Området är fortfarande också ett betydande flaskhalsområde för flyttfåglar.

21. Särskilt vinterbetesområdena för skogsren sträcker sig i någon mån även in på landskapet Österbottens område. Skogsrenen borde beaktas i planeringsbestämmelserna för områdena 59, 60, 61, 62, 63, 65 och 66 enligt vindkraftsutredningen för de österbottniska landskapen.

22. Genomförbarheten i fråga om havsvindkraftsområdena i förslaget till Österbottens landskapsplan borde bedömas på nytt utifrån utredningarna och man borde överväga att stryka eller begränsa vindkraftsområden i landskapsplanen.

23. Enligt NTM-centralens utlåtande om Naturbedömningen av landskapsplanens vindkraftsområden bör det genom planeringsbestämmelser säkerställas att vindkraftsområdena inte orsakar betydande olägenhet för havsfåglarnas flyttstråk. Sådana

19. En temakarta som beskriver de vindkraftsområden som anvisas i förslaget samt de ändringar som gjorts efter utkastfasen kan fogas till planbeskrivningen.

20. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 baserar sig på heltäckande utredningar. Utifrån dessa utredningar lämpar sig Västerviks vindkraftsområde för en vindkraftspark av regional betydelse. NTM-centralen i Södra Österbotten har deltagit i utarbetande av alla landskapsplanens utredningar, som även berör Västerviks vindkraftsområde.

21. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk ska man vid planering av området beakta konsekvenserna för naturvärden. Med beaktandet av det målsatta året för landskapsplanen har Österbottens förbund beslutat att inte definiera naturvärdena, eftersom de kan förändras med tiden.

22. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 baserar sig på heltäckande utredningar. I planförslaget anvisas de vindkraftsområden till havs som enligt utredningar lämpar sig för vindkraftsparker av regional betydelse.

23. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk till havs ska man vid planering av området beakta konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Särskild uppmärksamhet bör

områden bör inte planeras i närheten av häcknings-, rast- och födoområden som är viktiga för fågelfaunan. Områdesspecifika lindrande åtgärder bör skrivas in i landskapsplanens planeringsbestämmelser.

- 24.** Miljöministeriet har beställt en utredning (Tikkanen et al 2024 utkast) om sensitiva fågelområden i Finlands havsområde som bör beaktas i områdesanvändningen, särskilt när placeringen av havsvindkraft planeras. I utredningen anges områden som är viktiga för fåglar. Att i landskapsplanen anvisa havsvindkraftsområden på de känsliga fågelområden som beskrivs i utredningen kan vara mycket utmanande, om man vill undvika betydande negativa konsekvenser för flyttfåglar och häckande fåglar i områdena. Det med tanke på fågelbeståndet känsligaste området sträcker sig beroende på artens känslighet 5–38 km från närmaste landområde. Området är som störst på samlingsområdet i Bottenhavets öppna havsområde (det grunda havsområdet utanför Närpes-Korsnäs) samt vid de skär som räknas till Finlands mest värdefulla fågelkolonier. De havsvindkraftsområden som anvisats i Österbottens landskapsplan 2050 är i huvudsak belägna i ett fågelområde som enligt utredningen är mycket känsligt och som i princip inte lämpar sig för omfattande vindkraftsproduktion. Enligt NTM-centralens naturskyddsenhet företräder utredningen den för närvarande bästa tillgängliga kunskapen om saken och enheten anser att med landskapsplanens planeringsbestämmelser om havsvindkraftsområden kan man inte undvika betydande negativa konsekvenser för flyttfåglar och häckande fåglar i områdena.
- 25.** På nationell nivå är landskapsplanläggningen en central planfas framför allt för bedömningen av sammantagna konsekvenser för flyttfåglar. Bedömningen bör göras över landskapsgränserna med beaktande av alla vindkraftsområden på de huvudsakliga flyttstråken i Bottniska viken eller Finska viken. På grund av de sammantagna konsekvensernas summerande natur är en tillräcklig försiktighetsprincip även i vindkraftsbranschens intresse på längre sikt. Vindkraftsbranschen har större tillväxtpotential när de sammantagna konsekvenserna för naturvärden inte snabbt överskrider tröskeln för hållbar produktion genom skadlig placering av vindkraften.
- 26.** I planeringsbestämmelsen för beteckningen för förbindelsebehov för kraftledning har man tagit ställning till nya nätverks landskaps- och miljökonsekvenser, men bestäm-

fästas vid de sammantagna konsekvenser för fågelfaunan. Österbottens förbund har beslutat att inte definiera naturvärdena, eftersom de kan förändras med tiden. Man har också beslutat att inte skriva in lindrande åtgärder i planeringsbestämmelserna. I samband med den detaljerade planeringen bör utredningar på noggrannare planeringsnivå göras och eventuella konsekvenser beaktas.

- 24.** Österbottens förbund känner till utredningen och väntar på miljöministeriets svar om hur utredningen bör beaktas när landskapsplaner utarbetas. Miljöministeriet har meddelat att arbetet med utredningen fortsätter. Enligt MM var den version som skickades ut för kommentarer inte färdig, och t.ex. kartorna i den kan inte användas i nuvarande form som stöd för myndighetsarbete. Man siktar på att publicera den slutliga versionen hösten 2024.

- 25.** Noteras.

- 26.** I Österbottens landskapsplan 2050 är syftet med både planeringsbestämmelsen och planeringsrekommendationen för förbindelsebehov av kraftledning att styra byggandet

melsen borde styra byggandet kraftigare till centraliserade stolplösningar eller/och jordkabler.

27. Från havsvindkraftsområdena har det inte anvisats några landföringsområden för elöverföringen, något som dock vore väsentlig information med tanke på behovet av att utveckla elöverföringsstrukturen i övrigt samt markanvändningen på fastlandets strandområden.

28. Utredningarna om gasnätets förbindelsebehov och sträckningar grundar sig inte på detaljerade utredningar, och därför borde man ytterligare överväga planeringsbestämmelsernas tämligen noggrant styrande karaktär.

29. I planbeskrivningen skulle också olika energilagringssystem och deras markanvändningskrav kunna beskrivas.

30. Styrningen av områden för solenergiproduktion i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är ändamålsenlig, men det vore bra att precisera planeringsbestämmelsen så att man bör undvika att placera kraftverk även på områden som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden samt anpassningen till och dämpandet av klimatföränd-

av det nya energinätet på ett hållbart sätt, så att olika energiöverföringsalternativ och deras konsekvenser bedöms. Enligt den allmänna planeringsrekommendation för produktion, överföring och lagring av energi bör kraftledningar i första hand koncentreras till gemensamma ledningsgator och stolpar och jordkabler rekommenderas där det är möjligt. Detta kan ändå inte tas in i planeringsbestämmelsen för beteckningen för förbindelsebehov av kraftledning, eftersom den slutliga sträckningen och stolplösningarna fastställs först utifrån terrängundersökningar i samband med den detaljerade planeringen. I stället för att med en planeringsbestämmelse direkt styra byggandet av kraftledningar till centraliserade stolplösningar och/och jordkabler bör man lindra de negativa miljökonsekvenserna genom planering som tar hänsyn till individuella miljösynpunkter samt tekniska och ekonomiska faktorer.

27. Planeringen och byggandet av en ny kraftledning är en lagstadgad process i flera faser, som beaktar ekonomiska och tekniska omständigheter samt markvändningen och miljön. Kraftöverföringen kan inte styras genom landskapsplanen, utan det sker inom ramen för elmarknadslagen och elmarknadsförordningen. Med stöd av elmarknadslagen (588/2013) hör utvecklingen av stamnätet samt ansvaret för elsystemets tekniska funktionsduglighet och elnätets driftssäkerhet liksom fastställandet av nya kraftledningsprojekts kopplingspunkter till stamnätet till Fingrids lagstadgade uppgifter. Planen bör basera sig på planering och utredningar som bedömer de betydelsefulla konsekvenserna. I landskapsplanen kan landföringsområden för kraftöverföringen från havsvindkraftsområden anvisas först när de är kända.

28. Den beteckning för förbindelsebehov för gasledning som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 baserar sig på Gasgrids utredningar och preliminära plan för ett nationellt stamnät för vätgas. Enligt Gasgrid preciseras sträckningsalternativen genom de utredningar som görs sommaren 2024. Österbottens förbund anser att planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för gasledning är tillräcklig styrande på allmän nivå.

29. De rumsliga kraven som olika energilagringssystem har kan inte i detta skede beskrivas, då en linje gällande dem fattas.

30. Enligt Österbottens förbund har den biologiska mångfalden och klimatet beaktats i tillräcklig utsträckning i den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi.

- ringar, t.ex. myrområden i naturtillstånd.
- 31.** I planbeskrivningen konstateras det att torvproduktionen i Österbotten omfattar endast 330 ha. Enligt NTM-centralens uppfattning omfattar torvproduktionen med miljötillstånd i området cirka 900 ha. De områden där produktionen upphört omfattar cirka 100 ha. De områden som frigjorts från torvproduktion är föremål för delvis motstridiga markanvändningstryck och markanvändningsmål. Efteranvändningen av torvproduktionsområden borde styras i en riktning som orsakar minst klimatutsläpp och utsläpp till vatten, framför allt på sura sulfatjordar och områden med tjockt torvlager. När efteranvändningen av torvproduktionsområden planeras bör man beakta de regionala markanvändningsbehoven och möjligheterna till översvämningsskydd, större biologisk mångfald och produktion av förnybar energi.
- 32.** Gränserna för de klassificerade grundvattenområdena i Österbottens landskapsplan 2050 är ajour. I Österbotten finns det utöver grundvattenområden av klass 1 och 2 även grundvattenområden med beteckningen E, och det vore bra att tillfoga en beskrivning av dem till beskrivningarna av grundvattenområden, t.ex. formuleringen enligt gällande lagstiftning. Viktigt grundvattenområde eller grundvattenområde som lämpar sig för vattentäkt (pv). Beskrivning av beteckningen: Med egenskapsbeteckningen anvisas grundvattenområden som är viktiga för vattentäkt (I klass) och grundvattenområden som lämpar sig för vattentäkt (II klass) samt grundvattenområden av vars grundvatten ytvattenekosystem och terrestra ekosystem är direkt beroende (klass E).
- 33.** Landskapsplanens områdesgränser baserar sig på den färska POSKI-utredningen och är ajour. Det vore dock bra att uppdatera planbeskrivningen i fråga om marktäcktslagen som följer:
- Under det stycke som handlar om marktäcktslagen (sidan 109) i avsnitt 6.12 i planbeskrivningen bör tillfogas marktäcktslagens 3 § 4 punkten: "I denna lag avsedda substanser får inte tas så att 4) kvaliteten på vattnet eller vattenavgivningskapaciteten i ett viktigt eller annat för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde äventyras, om ett tillstånd enligt vattenlagen inte föreligger." Tillägget bör göras före omnämnandet av planen för hantering av utvinningsavfall.
 - Till planbeteckningarna för viktigt område för stenmaterialförsörjning bör fogas att vattenskyddsmålen är en sak som bör beaktas i planeringsbestämmelsen. T.ex: "Områdesanvändningen och åtgärderna bör planeras och genomföras så att förutsättningarna för stenmaterialtäkt bevaras, nödvändig infrastruktur tryggas samt kulturmiljö-, land-
- 31.** Planbeskrivningen kompletteras i fråga om texten om torvproduktion.
- 32.** Beskrivningen av beteckningen för grundvattenområden korrigeras.
- 33.** Planbeskrivningen uppdateras i fråga om texten om marktäcktslagen.

skaps- och naturvärden samt vattenskyddsmål beaktas.”

34. De för stenmaterialförsörjningen viktiga (EO) områdena 1) Storbacken (Pedersöre) 2) Norrfjärden (Korsholm) och 3) Storsandhedet (Korsholm) har i POSKI-utredningens senare fas konstaterats vara effektivt utnyttjade formationer eller formationer som innehåller endast så litet marksubstanser att de inte kan karakteriseras som viktiga för stenmaterialförsörjningen. Av denna orsak har de i den senare granskningen klassats som högst O-områden, dvs. delvis lämpliga.

35. Beskrivningen borde styra efteranvändningen av torvproduktionsområden i en riktning som orsakar minst klimatutsläpp och utsläpp i vattendrag framför allt på sura sulfatjordar och områden med tjockt torvlager. Det finns en allmän planeringsbestämmelse om beaktande av översvämningsrisk och en separat översvämningsriskkarta där områden med översvämningsrisk finns utmärkta. Planbeskrivningens text har korrigerats med den nya webbadressen (www.vesi.fi/tulvakartat). Strategin för sura sulfatjordar uppdateras som bäst och avsikten är att den ska bli klar i år.

34. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas objekt som är viktiga för stenmaterialförsörjningen (EO), i vilka ingår områden som enligt POSKI-utredningen lämpar sig för mark- eller bergtäkt (M-områden). De områden som visade sig vara delvis lämpliga, dvs. O-områden stryks i landskapsplanen (Storbacken, Norrfjärden och Storsandhedet).

35. Planbeskrivningen uppdateras i fråga om sura sulfatjordar och översvämningsrisker. Till planbeskrivningen fogas för sura sulfatjordars del meningen ”Strategin uppdateras och beräknas bli färdig under 2024”. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas inte torvproduktionsområden. Efteranvändningen bör planeras och beaktas i den detaljerade planeringen. Temakartan över områden med översvämningsrisk stryks i planbeskrivningen och hänvisningen till översvämningskarttjänsten, som hålls ajour, ersätter den.

1.36 LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTEN

Länsstyrelsen i Västerbotten har inga synpunkter på planförslaget utan hänvisar till tidigare yttrandet över utkast till Österbottens landskapsplan 29.5.2023.

Länsstyrelsen i Västerbotten skriver skriver följande i sitt utlåtande 29.5.2023:

1. Den svenska havsplanen för Bottniska viken ligger i angränsning till Österbottens landskapsplan 2050. Ändå nämns Sverige knappt i planutkastet eller i konsekvensbeskrivningen. Den svenska Energimyndigheten har på uppdrag av regeringen tagit fram förslag på nya områden för energiotvinning (vindkraft) som underlag för den pågående översynen av den svenska havsplanen. Flera av de föreslagna områdena för energiotvinning ligger nära de områden som planeras på den finska sidan (områden utanför Jakobstad).
2. Det är av vikt att frågor gällande direkt, indirekt och kumulativ påverkan fångas upp i de planprocesser som reglerar utbyggnaden av vindkraft på respektive sida av gränsen. För Österbottens landskapsplan 2050 gäller det framför allt kumulativa effekter för sjöfart och naturmiljön.
3. I det underlag som bifogats till utkastet till Österbottens landskapsplan 2050, inklu-

Bemötande:

Noteras.

Österbottens förbunds bemötande godkänt av Österbottens landskapsstyrelse 11.9.2023

1. Österbottens landskapsplan 2050 täcker territorialvattnen. De stora vindkraftsprojekt som angränsar till Sveriges havsplan ligger i den ekonomiska zonen.

2. Noteras.

3. Noteras.

sive vindkraftsutredningens bedömning av sammantagna konsekvenser nämns inte vindkraftverkens påverkan på isbildning, isbrytning eller sjöfart vintertid. Utifrån den potentiella påverkan som vindkraftsetablering utanför Jakobstad (i kombination med övriga etableringar på svenska och finska sidan) kan tänkas få för sjöfarten bör frågan lyftas i det fortsatta planarbetet.

4. Det bör utredas och redovisas hur havsbaserade vindkraftsparker i Bottniska viken kan påverka flyttfågel och migrerande fladdermöss. Den samlade påverkan som planerad havsbaserad vindkraft kan medföra för havsmiljön och fiskesamhällen i Bottniska viken behöver också utredas och klarläggas närmare.
5. Mot bakgrund av att påverkan på Bottniska viken berör åtminstone två länder bör Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Sjöfartsverket samt deras finska motsvarigheter ta fram ett underlag som gör det möjligt att bedöma i vilken omfattning storskalig utbyggnad av vindkraft kan genomföras. Underlaget ska göra det möjligt att bedöma vilket avtryck ett enskilt projekt gör i relation till den samlade kumulativa påverkan som kan uppkomma.
6. Det vore önskvärt att lyfta fortsatt planering av Österbottens landskapsplan i ett Esbo-samråd för att förebygga gränsöverskridande miljöeffekter.

1.37 LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERNORRLAND

Länsstyrelsen i Västernorrland har inga synpunkter på planförslaget utan hänvisar till tidigare yttrandet över utkast till Österbottens landskapsplan 29.5.2023.

Länsstyrelsen i Västernorrland skriver följande i sitt utlåtande 29.5.2023:

1. Den svenska havsplanen för Bottniska viken ligger i angränsning till Österbottens landskapsplan 2050. Ändå nämns Sverige knappt i planutkastet eller i konsekvensbeskrivningen. Den svenska Energimyndigheten har på uppdrag av regeringen tagit fram förslag på nya områden för energiutvinning (vindkraft) som underlag för den pågående översynen av den svenska havsplanen. Flera av de föreslagna områdena för energiutvinning ligger nära de områden som planeras på den finska sidan (områden utanför Jakobstad).
2. Det är av vikt att frågor gällande direkt, indirekt och kumulativ påverkan fångas upp i de planprocesser som reglerar utbyggnaden av vindkraft på respektive sida av gränsen.

4. Noteras.

5. Noteras.

6. Finlands miljöcentral (SYKE) är den behöriga myndigheten för Esbokonventionen (Konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang).

Bemötande:

Noteras.

Österbottens förbunds bemötande godkänt av Österbottens landskapsstyrelse 11.9.2023:

1. Österbottens landskapsplan 2050 täcker territorialvattnen. De stora vindkraftsprojekt som angränsar till Sveriges havsplan ligger i den ekonomiska zonen.

2. Noteras.

För Österbottens landskapsplan 2050 gäller det framför allt kumulativa effekter för sjöfart och naturmiljön.

3. I det underlag som bifogats till utkastet till Österbottens landskapsplan 2050, inklusive vindkraftsutredningens bedömning av sammantagna konsekvenser nämns inte vindkraftverkens påverkan på isbildning, isbrytning eller sjöfart vintertid. Utifrån den potentiella påverkan som vindkraftsetablering utanför Jakobstad (i kombination med övriga etableringar på svenska och finska sidan) kan tänkas få för sjöfarten bör frågan lyftas i det fortsatta planarbetet.
4. Det bör utredas och redovisas hur havsbaserade vindkraftsparker i Bottniska viken kan påverka flyttfågel och migrerande fladdermöss. Den samlade påverkan som planerad havsbaserad vindkraft kan medföra för havsmiljön och fiskesamhällen i Bottniska viken behöver också utredas och klarläggas närmare.
5. Mot bakgrund av att påverkan på Bottniska viken berör åtminstone två länder bör Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Sjöfartsverket samt deras finska motsvarigheter ta fram ett underlag som gör det möjligt att bedöma i vilken omfattning storskalig utbyggnad av vindkraft kan genomföras. Underlaget ska göra det möjligt att bedöma vilket avtryck ett enskilt projekt gör i relation till den samlade kumulativa påverkan som kan uppkomma.
6. Det vore önskvärt att lyfta fortsatt planering av Österbottens landskapsplan i ett Esbo-samråd för att förebygga gränsöverskridande miljöeffekter.

3. Noteras.

4. Noteras.

5. Noteras.

6. Finlands miljöcentral (SYKE) är den behöriga myndigheten för Esbokonventionen (Konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang).

1.38 LÄNSSTYRELSEN I NORRBOTTEN

Länsstyrelsen i Norrbotten skriver följande i sitt utlåtande:

1. Norrbottens skärgård utgör ett riksintresse. Det innebär att åtgärder i området inte får skada natur- och kulturvärden.
2. I Norrbottens skärgård finns även flera riksintressen för kulturmiljö. Av dessa ligger fyra nära det finska havsområdet utanför Österbotten. Mark- och vattenområden samt fysisk miljö som har betydelse på grund av deras kulturvärden ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön.
3. De planerade havsbaserade vindkraftsparkerna i Österbotten kan antas medföra betydande miljökonsekvenser på den svenska sidan. I kommande miljökonsekvensbeskrivningar behöver därför beskrivas hur riksintressena för kulturmiljö på den svenska sidan kommer att påverkas av vindkraftsparkerna.

Bemötande:

1. Noteras.

2. Noteras.

3. Österbottens landskapsplan 2050 täcker enbart territorialvattnen, ekonomiska zonen. Miljökonsekvensbeskrivningar görs i den mer detaljerade planeringen av de enskilda projekten både i territorialvattnen och i den ekonomiska zonen.

1.39 SVENSKA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND FÖR UTBILDNING OCH KULTUR, SÖFUK

SÖFUK konstaterar i sitt utlåtande att kustbanan är av stor betydelse för regionen och ett hållbart alternativ både som försörjningsväg och transportväg. SÖFUK framhåller, såsom i sitt tidigare utlåtande, att i den fortsatta planeringen bör även persontransporter, befolkningscentra och befolkningstäthet beaktas så att tillgängligheten till utbildning, teater och annan kulturverksamhet främjas i hela Österbotten.

1.40 BUSINESS KRISTINESTAD

Business Kristinestad skriver följande i sitt utlåtande:

1. Planbeskrivningens stycke 3.8 Rekreation och turism. Texten borde kompletteras enligt följande: "Förutsättningarna för rekreation och naturturism är exceptionellt goda i landskapet. Den rena naturen lockar besökare. Kusten, skärgården, åar, kulturmiljöer till lands och sjöss, i stad och på landsbygden och fornlämningar bildar en rik mosaik som kan utvecklas för såväl landskapets invånare som besöksnäringen. Besöksnäringen i hela Österbotten arbetar aktivt med hållbarhetsfrågor inom turismen, för att kunna möta en allt mer miljömedveten besökares förväntningar."
2. Planbeskrivningens stycke 4.3 De riksomfattande målen för områdesanvändning. I målet om en sund och trygg livsmiljö används begrepp som "tillräckligt stort avstånd" och "betryggande avstånd". Dessa är tolkningsbara och för att undvika konflikter framöver vore det bra med ett förtydligande kring vad dessa betyder.
3. Planbeskrivningens stycke 4.3 De riksomfattande målen för områdesanvändning. I målet om en livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar borde texten gällande kraftledningar kompletteras enligt följande "Vid linjedragningen för kraftledningar utnyttjas i första hand redan befintliga ledningsgator eller jordkabel."
4. Business Kristinestad stöder planeringsbestämmelsen för Sydösterbottens utvecklingszon.
5. Business Kristinestad att Kustbanan anvisas i Österbottens landskapsplan 2050.
6. Business Kristinestad att ett behov av tågförbindelse från Sydbottenbanan till Björnöhamn anvisas i Österbottens landskapsplan 2050.
7. St Olavsleden saknas från karttjänsten. Le-

Bemötande:

Noteras.

Bemötande:

1. Texten i planbeskrivningens stycke 3.8 Rekreation och turism kompletteras på föreslaget sätt.
2. De riksomfattande målen för områdesanvändningen godkänns av statsrådet och texten i dem kan inte ändras i en landskapsplan. Landskapsplanens uppgift är att tolka och förverkliga dem.
3. De riksomfattande målen för områdesanvändningen godkänns av statsrådet och texten i dem kan inte ändras i en landskapsplan. Landskapsplanens uppgift är att tolka och förverkliga dem.
4. Noteras.
5. Noteras.
6. Noteras.
7. De i förslaget till Österbottens landskapsplan

den kommer att utmärkas 2024.

8. Ur planeringsbestämmelsen för Hamnområde / område för kemisk industri och lagring (LS/kem) för Björnön bör strykas texten om att hamnområdets kulturhistoriska värden bör beaktas.
9. Synlighetsanalysen för vindkraftsområden bör kompletteras med ledningsgatorna från vindkraftsparkerna samt belysningen nattetid.

2050 anvisade riktgivande friluftslederna, cykellederna och även en del befintliga vägar sammanfaller med St Olavs leden. Vid uppgörandet av nästa landskapsplan kan nätverket av friluftsleder granskas.

8. Hamnområdet / området för kemisk industri och lagring omfattar även vattenområden. Enligt Österbottens museum bör kulturhistoriska värden såväl utanför områdesavgränsningen som under vatten beaktas i vid planeringen av områdesanvändningen i hamnområdet samt i dess närhet.
9. Synlighetsanalysen gjordes för utkastet till Österbottens landskapsplan 2050. Österbottens förbund har inte haft resurser att uppdatera synlighetsanalysen i planförslagsskedet. Eftersom det i planförslaget anvisas både färre och mindre områden kan konstateras att synligheten skulle vara mindre för planförslaget. I synlighetsanalysen har beaktats enbart vindkraftsområdena. Kraftöverföringen kan inte beaktas då deras sträckning i många fall inte ännu är känd. Belysningen nattetid åskådliggörs i den mer detaljerade planeringen utifrån vindkraftverkens antal, placering och höjd.

1.41 ÖSTERBOTTENS HANDELSKAMMARE

Österbottens handelskammare skriver följande i sitt utlåtande:

1. Planläggningsprocessen har varit inkluderande och kommentarerna under processens gång har beaktats.
2. Österbottens landskapsplan 2050 är en omfattande och omsorgsfullt beredd helhet.
3. Österbottens landskapsplan 2050 skapar goda markanvändningsmässiga förutsättningar för utveckling av landskapet. Den utgör en bra ram för såväl mångskiftande levnadsförhållanden för befolkningen och verksamhetsbetingelser för näringslivet som miljöns hållbarhet.
4. Energi- och miljöfrågor, samt självförsörjning och försörjningsberedskap som hänger samman med dem, samt Finlands klimatmål har uppmärksamats och prioriterats i Österbottens landskapsplan 2050.
5. Trafiksystemet och tillgängligheten till regionen har tagits upp på ett framtidsorienterat sätt.
6. Kustbanan har tagits in i Österbottens landskapsplan 2050, och den bidrar till såväl näringslivets som landskapets livskraft i framtiden.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Noteras.
5. Noteras.
6. Noteras.

1.42 NATUR OCH MILJÖ R.F.

Natur och Miljö r.f. skriver följande i sitt utlåtande:

1. Österbottens landskapsplan 2050 behöver mer detaljer för att säkerställa bevarandet av naturvärden och hanteringen av förnybara energikällor. Planeringen bör prioritera ekologiska ramvillkor och undvika negativa effekter på miljö och natur. Det behövs noggranna miljökonsekvensbedömningar och även lagreglering för att säkerställa långsiktig hållbarhet och bevarande av biologisk mångfald. Det är viktigt att balansera utbyggnaden av energiproduktion med bevarandet av naturliga kolsänkor och ekosystemtjänster. Samtidigt behövs åtgärder för att bevara skogsnatur och myrmark samt uppfylla internationella åtaganden för att skydda biodiversiteten. Det är nödvändigt att analysera och planera omsorgsfullt för att säkerställa en hållbar utveckling.
2. God planering är viktigt. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid val av land och vattenområden för utbyggnad med minst sårbarhet på naturvärden, vid strävan efter multifunktionalitet och vid att till vindkraftsplaner sätta villkor om kontrollprogram för stoppreglering för att minska skaderiskerna på flygande arter som flyttfåglar och fladdermöss.
3. Vid utbyggnaden av förnybar energi måste samtliga miljöaspekter beaktas. Det är viktigt att visa, med stöd av oberoende forskning, att utbyggnaden inte leder till en förvärrad situation för natur och miljö. Vindkraften bör byggas så att de negativa effekterna på miljö och natur minimeras under alla led av verksamheten. Det är viktigt att kunna ställa in eller ändra planerna på uppförandet av en anläggning om de inledande undersökningarna påvisar att projektet ger en försämring på miljö och natur.
4. Att ta tillvara den förnybara vindens kraft i ökad utsträckning är förnuftigt i jämförelse med många andra energikällor. Det är nödvändigt att vindkraften byggs ut om vi ska ersätta de fossila energikällorna och skogsbaserad energi i vårt land, i synnerhet i en situation där trafiken, industriprocesser och uppvärmningen av hus elektrifieras. Utbyggnaden av vindkraften behöver ändå ske reglerat och möjligast kreativt utifrån ett ekologiskt helhetstänk.
5. Havsbaserad vindkraft får inte byggas på sådana platser som utgör en fara för Östersjöns hotade sjöfågelbestånd, flyttfåglar och övriga fågelarter. Vår och höst passerar uppskattningsvis cirka en miljon flyttfåglar över Bottenhavet. Placeringen av vindkraftsparkerna får inte på något vis störa eller hota Östersjöns låga bestånd av strömming, vandrande havslax och andra fiskarter samt

Bemötande:

1. Österbottens landskapsplan 2050 är en översiktlig plan som bygger på utredningar på landskapsplannivå. Landskapsplanen styr planering på mer detaljerad nivå och därför nämns i flera av landskapsplanens planeringsbestämmelser hur områdesanvändningen mer detaljerat ska planeras.
2. Utgångspunkten vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050 har varit god planeringspraxis. Den valda planlösningen minimerar konsekvenserna för naturvärden och skapar förutsättningar för multifunktionalitet där det är möjligt. Att sätta villkor för stoppreglering är något som kan göras i de mer detaljerade planerna.
3. Områden för vindkraftverk anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 med en beteckning för områdets särdrag. Detta betyder att de i landskapsplanen anvisade områdena lämpar sig enligt utredningar gjorda på landskapsplannivå för vindkraftsparker av regional betydelse. Mer detaljerade utredningar visar ifall området kan förverkligas som en vindkraftspark och med vilken avgränsning.
4. Noteras.
5. Enligt planeringsbestämmelsen för områden för vindkraftverk ska vid planering av området beaktas naturvärden och speciell uppmärksamhet ska fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

vattenlevande organismer. I miljökonsekvensbedömningarna borde noggrannare utredas hur olika fiskarter och andra arter i området kan påverkas av att vindkraftverk byggs till havs.

6. Temakartorna behöver uppdateras. På temakartorna täcker olika symboler varandra, vilket måste åtgärdas så kartan faktiskt åskådliggör tydligt de olika beteckningarna.

7. Enbart de nya vindkraftsområdena ingår på kartan bild 8. Detta ger en helt fel bild av mängden vindkraftsområden. För att kunna bilda sig en helhetsuppfattning behöver alla vindkraftsområden finnas med, vid behov på en skild bild och åskådliggöras på ett tydligt sätt i vilka olika skeden de är.

8. Alla utlåtandena om naturabedömningen finns inte tillgängliga i förslagsfasen. Även dessa bör bifogas till planehandlingarna för en realistisk helhetsuppfattning.

9. Förslagsfasens konsekvensbedömning finns enbart på finska. Den behöver översättas till svenska.

10. I markanvändnings- och bygglagen finns inte definition på begreppet rullande landskapsplan, det förekommer enbart etapplandskapsplan och områdesvis landskapsplan.

11. I förslaget till Österbottens landskapsplan framförs att inga betydande nya områdesreserveringar anvisas till områden med höga naturvärden. Det här ser inte ut att överensstämja med planen. De ansenliga havsvindkraftsområdena och utvidgningen av vindkraftsområdet Västervik i södra Kristinestad finns inte anvisade i Österbottens landskapsplan 2040.

12. Vindkraftsområdet Västervik ska inte utvidgas från nuvarande och vindkraftsområdet Västervik 2 ska strykas från landskapsplanen.

13. Anvisas alla arkeologiska objekt av riksintresse och inventerade vårdbiotoper i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

14. De ekologiska förbindelselederna behöver

6. Syftet med temakartorna är att ge en bild av planlösningen ur vissa temans synvinkel. De olika beteckningarna kan också granskas i karttjänsten. Planförslagets karttjänst och uppdaterade temakartor finns tillgängliga då förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 läggs fram offentligt.

7. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas alla vindkraftsområden av regional betydelse.

8. Om Naturabedömningen gavs utlåtanden av NTM-centralerna i Södra Österbotten, Mellersta Finland och Birkaland samt Forststyrelsen och två privata markägare. På Österbottens förbunds webbplats finns en sammanställning av utlåtandena från Södra Österbottens och Birkalands NTM-centraler samt den offentliga delen av Forststyrelsens utlåtande. Mellersta-Finlands NTM-centrals utlåtande är i sin helhet sekretessbelagd. Utlåtandena av två privatpersoner publiceras inte.

9. Konsekvensbedömningen översätts till svenska innan förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 läggs offentligt fram.

10. I en rullande landskapsplanläggning uppdateras landskapsplanen som helhet men med fokus på olika teman varje gång.

11. Vindkraftsområdena är inte områdesreserveringar utan anvisas med en egenskapsbeteckning.

12. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 grundar sig på omfattande utredningar. Utifrån dessa utredningar är området Västervik lämpligt för en vindkraftspark av regional betydelse.

13. Museiverkets förslag till arkeologiska objekt av riksintresse (VARK) tillsätts i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Enligt den nationellt omfattande inventeringen av vårdbiotoper finns i landskapet Österbotten 11 nationellt värdefulla vårdbiotoper och 56 vårdbiotoper som är värdefulla på landskapsnivå. Dessa anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

14. Som bäst pågår uppgörandet av biodiversi-

uppdateras och dessa bör även ta i beaktande klimatförändringen. Arter och naturtyper behöver ha korridorer att sprida sig även norrut då klimatet blir varmare från söder.

15. En stor del av luo-områdena i landskapet Österbotten har bebyggts med vindkraftsparker och flera vindkraftsparker planeras. Inom dessa områden finns enbart mindre naturskyddsområden kvar. Vindkraftsområdena ligger i närheten av eller omger naturskyddsområden, Natura 2000 -områden eller motsvarande. Detta bör beaktas noga med tanke på hur helheten blir.
16. Planeringsbestämmelsen för luo-områdena är inte tillräckligt styrande så att områdesanvändningen faktiskt skulle befrämja naturvärden. Storskaliga vindkraftsområden anvisas på luo-områdena.
17. Kunde landskapsförbundet göra en förteckning över vilka olika markanvändningsformer som enligt landskapsförbundet kan anses främja och bevara den biologiska mångfalden och naturvärdena, och kanske ännu viktigare, vilka som inte passar att placera på områden anvisade som luo-områden i Österbottens landskapsplan 2050.
18. De områden för stenmaterialförsörjning som föreslås i Mikonkeidas och Lappfjärds vindkraftsområden kan p.g.a. de stora vägarna som byggts in i de förverkligade vindkraftsparkerna leda till att ytterligare berg bryts och krossas i kommersiellt syfte, vilket leder till att naturen splittras och exploateras ytterligare. Dessa områden för stenmaterialförsörjning bör strykas från Österbottens landskapsplan 2050.
19. Multifunktionalitet på områden som planeras för vindkraft bör främjas, t.ex. i kombination med solenergiparker.

1.43 FINLANDS NATURSKYDDSFÖRBUND R.F. , ÖSTERBOTTENS DISTRIKT

Finlands naturskyddsförbund skriver följande i sitt utlåtande:

UTLÅTANDEN OCH BEMÖTANDEN, PLANFÖRSLAG

tetsprogrammet för Södra Österbottens och Österbottens landskap under ledning av Södra Österbottens NTM-central. Programmet torde ge mer underlag för uppdatering av ekologiska förbindelsebehov vid uppgörandet av nästa landskapsplan. Planbeskrivningen kompletteras med "De ekologiska förbindelserna har även en betydelse för arternas möjlighet att anpassa sig till de utmaningar klimatförändringen medför."

15. Noteras.

16. Enligt planeringsbestämmelsen för områden som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald bör områdesanvändning och åtgärder planeras och genomföras så att bevarandet av områdets biologiska mångfald och naturvärden främjas. Österbottens förbund är av den åsikten att planeringsbestämmelsen är tillräcklig. Inom områdena kan finnas flera olika områdesanvändningsformer.

17. Noteras.

18. Stenmaterialförsörjning som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 grundar sig på den omfattande utredningen över samordning av grundvattenskyddet och stenmaterialförsörjning (POSKI-projektet) som gjorts under ledning av Södra Österbottens NTM-central. I utredningen, där även natur- och landskapsinventeringar gjordes, klassades områdena i tre kategorier enligt lämplighet för marksubstans- eller bergmaterialtäkt. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas endast områden i klass M, dvs. områden som enligt utredningen lämpar sig för marksubstans- eller bergmaterialtäkt.
19. Österbottens landskapsplan 2050 möjliggör solenergiproduktion på vindkraftsområden.

Bemötande:

1. De frågeställningar som togs upp i det tidigare utlåtandet har förbisetts i förslaget till Österbottens landskapsplan.
2. De vindkraftsområden som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 ligger inte i sådana områden som pekas ut i utredningen om potentiella vindkraftsområden i Österbotten (2022). På vilken grund har det i planförslaget ritats in mer vindkraftsområden än utredningen angivit? Miljökonsekvenserna av vindkraftsproduktion i dessa områden och i synnerhet konsekvenserna för boendetrivseln bör utredas enligt samma principer.
3. Vilken utredning av Finlands miljöcentral (SYKE) ligger till grund för de vindkraftsområden som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050? Det är också motstridigt att Österbottens förbund har planerat vindkraftsområdena enligt en utredning av Finlands miljöcentral, som å sin sida i sin rapport Vindkraftspotential i Finland hänvisar till att potentiella vindkraftsområden identifierats huvudsakligen baserat på aktuella landskapsplaner och deras bakgrundsstudier.
4. Landskapsplanen bör innehålla strategiska riktlinjer för placeringen av förnybar energiproduktion. I nuläget har ingen hänsyn tagits till vanliga människors åsikter och önskemål i planläggningen, utan multinationella vindkraftsbolag håller på att lägga beslag på kusten i Österbotten.
5. Österbottens landskapsplan 2050 bör i väsentlig grad styra markanvändningen på ett hållbart sätt så att resultat av restaureringar syns. Det bör finnas kvar naturområden överallt i landskapet och i varje kommun bör det anges "no go"-områden för vindkraft.
6. De områden som reserverats för biologisk mångfald är för få och deras gränser bör göras tydligare så att de framträder. Beteckningen bör vara SL, och det bör finnas tillräckligt av dem i varje kommun.
7. Befintliga vindkraftverk inklusive kraftverksplatser bör anges i planen. I annat fall går nya vindkraftsområdens läge inte att upptäta. Såväl vindkraftsområden på landskapsnivå som regionala vindkraftsområden bör tas
1. Samtliga utlåtanden och åsikter om utkastet till Österbottens landskapsplan har noterats.
2. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Planförslaget omfattar förutom de områden som identifierades i vindkraftsutredningen även de områden som anvisas i Österbottens landskapsplan 2040. Detta beaktades både vid bedömningen av de sammantagna konsekvenserna (bilaga 4) och i tilläggsutredningarna.
3. Forskningsrapporten heter Balancing profitability of energy production, societal impacts and biodiversity in offshore wind farm design.
4. Noteras.
5. Vid planläggning anvisas områden för ett visst ändamål, inte "no go"-områden.
6. De områden som anvisats i Österbottens landskapsplan 2050 som särskilt viktiga för naturens mångfald är de viktigaste internationellt (IBA) och nationellt betydande fågelområdena (FINIBA) samt ekologiskt betydelsefulla marina undervattensmiljöer i Finland (EMMA). Samtliga områden som är skyddade eller avsedda att skyddas med stöd av naturvårdslagen anvisas med beteckningen SL. Det finns många beteckningar på plankartan, och det viktigaste är att landskapsplanens "egna beteckningar" är tydligt urskiljbara. De områden som är särskilt viktiga med tanke på naturens mångfald kommer direkt från andra databaser. Karttjänsten till Österbottens landskapsplan 2050 är till hjälp vid tolkning av kartan.
7. I landskapsplanen anvisas enbart områdeanvändning av regional betydelse eller betydelse på landskapsnivå. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas med en egen skapsbeteckning områden som lämpar sig

in i landskapsplanen, så att det är möjligt att skapa sig en bild av det hela.

8. Temakartorna bör uppdateras och visa exploaterade vindkraftsområden och kraftverksplatser.
9. Tillräckligt vidsträckta skyddszoner bör inrättas för Naturaområden, skyddsområden samt grundvattenområden.
10. Vindkraftsområden, elöverföringsledningar, områden för solenergi eller industribyggnader får inte kapa av gröna korridorer. De bör bevaras som gröna korridorer och anvisas i planen.
11. Vindkraft och solkraft bör inte byggas i områden som är viktiga för den biologiska mångfalden. En tillräcklig buffertzona bör lämnas kring naturområden.
12. Om utkastet till landskapsplan förverkligas kommer Österbotten att bli ett reservat för förnybar energiproduktion, där naturvärdena försämras från år till år och landsbygden mer ännu mer öde.
13. Lasor vindkraftsområde bör strykas ur planen, området har använts för rekreation före vindkraft.
14. Vindkraftverk bör inte placeras i områden med beteckningen för Project aqua-vattendrag.
15. I Österbottens landskapsplan anvisas flera områden för vindkraft i territorialvattnen. Forststyrelsen har dessutom pekat ut flera mycket stora områden i den ekonomiska zonen, vilket innebär att en ansenlig mängd vindkraft kan komma till området. Kusten i området är ett mycket viktigt häcknings-, födo-, ruggnings- och flyttområde för fåg-

för vindkraftsparker av regional betydelse. Där tas inte ställning till om parken redan är byggd eller inte.

8. På temakartorna visas ett visst tema i landskapsplanen, alltså något specifikt som också anges plankartan. Uppdaterade temakartor blir tillgängliga när förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är offentligt framlagt.
9. Skyddszoner för Naturaområden, skyddsområden samt grundvattenområden behöver inte anvisas på landskapsplanenivå.
10. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas inga gröna korridorer. I planförslaget anvisas ekologiska förbindelsebehov med en beteckning för utvecklingsprincip. De ekologiska förbindelserna säkerställer rörelse- och fortplantningsmöjligheterna för sådana arter som är viktiga för naturens mångfald. I den mer detaljerade planeringen bör de ekologiska förbindelsebehoven preciseras och nödvändiga utredningar för respektive plannivå göras.
11. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk och den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi ska hänsyn till konsekvenserna för bl.a. naturvärden tas vid planering av området.
12. Noteras.
13. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 grundar sig på omfattande utredningar. Enligt dessa utredningar lämpar sig Lasor vindkraftsområde för en vindkraftspark av regional betydelse. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk ska konsekvenserna för bl.a. rekreation beaktas vid planering av området.
14. I Project Aqua-programmet för vattendrag ingår vattendrag för internationell vattendragsforskning. Programmet är till sin natur informellt och besitter inga direkta rättsverkningar. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas ett vattendragsområde i Lappfjärds-Isojoki å med egenskapsbeteckningen för Project aqua-vattendrag. I planeringsbestämmelsen sägs att områdets status som ett internationellt värdefullt skyddsobjekt bör beaktas, och vid åtgärder i området bör särskild uppmärksamhet fästas vid vattenkvaliteten i vattendraget.
15. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas fem vindkraftsområden i territorialvattnen, tre söder om Vasa och två norr om Vasa. Forststyrelsens områden är precis dessa, vindkraftsområdena i den ekonomiska zonen är vindkraftsaktörers egna projekteringar. De vindkraftsområden som anvisas i landskapsplanen ligger mer än 10 km från

lar och sträcker sig åtminstone 20 km från strandbrynet ut till havs. Därför borde den östra gränsen till samtliga exploateringar i territorialvattnen vara åtminstone 30 km från stranden så att skyddszonen blir minst 10 km bred.

16. Det finns inte tillräckligt med information om fåglars rörelser. Det behöver inhämtas mer information om mängder och riktningar när det gäller såväl födosökningar som flyttningar genom en långvarig, tillräckligt omfattande radaruppföljning. Utredningarna ska göras vid rätt tidpunkt med tanke på fåglars förekomst, sett till exempelvis tidpunkten för häckning och möjligheten att observera. I planläggningsprojekt är det ofta skäl att utöver den häckande fågelfaunan också utreda fågellivet under flyttiden. Genom planläggningslösningar som grundar sig på omfattande information om fågelfaunan är det möjligt att värna om den biologiska mångfalden och genom planeringsbestämmelser rentav förbättra fågellivets och den övriga naturens tillstånd.
17. Det på landskapsnivå värdefulla fågelområdet (MAALL-område 720084) i Närpes-Korsnäs grunda vatten har inte noterats i Österbottens landskapsplan. Detta område är sjöorrrens viktigaste födoområde i Finland och uppfyller också kriterierna för ett internationellt viktigt fågelområde. Som ett resultat av en nationell IBA-uppdatering åren 2020–2023 kommer området att få officiell status som IBA-område under år 2024. Därför bör vindkraftsområdet strykas ur förslaget till landskapsplan.
18. Det för fågelfaunan mycket värdefulla IBA-området utanför Sideby-Skaftung har heller inte beaktats i tillräcklig utsträckning, utan vindkraftsområdet bör strykas helt och hållet ur landskapsplanen på grund av områdets IBA-status. Minimikravet är att lämna en skyddszon på åtminstone 10 km väster om IBA-området, men det skyddsmässigt bästa för fågellivet vore att stryka området helt och hållet.

1.44 ÖSTERBOTTENS FISKARFÖRBUND

Österbottens Fiskarförbund skriver följande i sitt utlåtande:

1. Den allmänna planeringsbestämmelsen för fisket som finns i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 innebär inte att viktiga fiskeområden är reserverade för fiske. Annan verksamhet, såsom havsvindkraft, kan redan i Österbottens landskapsplan 2050 ha anvisats på viktiga fiskeområden.

fastlandet. Enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk bör konsekvenserna för naturvärden beaktas vid planering av området. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

16. Noteras.

17. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas internationellt (IBA) och nationellt betydande fågelområden (FINIBA) med en egenskapsbeteckning. I planeringsbestämmelsen sägs att områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att bevarandet av områdets biologiska mångfald och naturvärden främjas. I planeringsbestämmelsen sägs också att det inom området kan finnas flera olika områdesanvändningsformer.

18. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas internationellt (IBA) och nationellt betydande fågelområden (FINIBA) med en egenskapsbeteckning. I planeringsbestämmelsen sägs att områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att bevarandet av områdets biologiska mångfald och naturvärden främjas. I planeringsbestämmelsen står också att det inom området kan finnas flera olika områdesanvändningsformer. Det ifrågavarande vindkraftsområdet ligger utanför IBA-området.

Bemötande:

1. En landskapsplan ska inte vara en karta där enbart nuläget konstateras. Eftersom det saknas en tydlig bild av vilka områden som är viktiga för fiskerinäringen fram till år 2050 är Österbottens förbund av den åsikten att en allmän planeringsbestämmelse bäst svarar mot fiskerinäringens behov. En allmän planeringsbestämmelse gäller för hela havsområdet samt all planering och alla åtgär-

2. Eftersom landskapsstyrelsen beslutat att energiförsörjning och stenmaterialförsörjning i första hand ska uppdateras i Österbottens landskapsplan 2050, har inga resurser reserverats för utredningar av fisket eller vattenbruk. En fokusering på energiförsörjning kräver en ordentlig analys av havsvindkraftsområdets konsekvenser för fisket. Konsekvenserna av en ny verksamhetsform som anvisas i landskapsplanen bör utredas ordentligt.
3. I planbeskrivningen står det följande: "Österbottens landskapsplan 2050 är en strategisk plan, där nationella målsättningar kombineras med landskapets egna målsättningar. Planen utarbetas som en helhetslandskapsplan som täcker hela landskapet Österbotten och behandlar alla de delområden i samhället som har en betydande inverkan på samhällsstrukturen och markanvändningen." Eftersom vattenbruk inte behandlas i Österbottens landskapsplan 2050 uppfyller planen inte denna beskrivning. De nationella målen i Finlands program för främjande av inhemsk fisk förutsätter att fiskeområden säkras och att fiskodling till havs utvecklas.
4. I Österbottens landskapsplan 2050 bör i enlighet med utlåtandet givet av Fiskerienheten vid Egentliga Finlands NTM-central anvisas trålfiskeområden med krav om byggförbud, kustfiskeområden, områden för korridorer för kablar och rör, lämpliga områden för vattenbruk.

1.45 ÖSTERBOTTENS SVENSKA PRODUCENTFÖRBUND, ÖSP

Österbottens svenska producentförbund skriver följande i sitt utlåtande:

1. Målbilderna för Österbotten 2050 är bra, särskilt då det gäller målet att landskapets

der. En allmän planeringsbestämmelse har samma tyngd som en planeringsbestämmelse knuten till specifika områden. Områden för vindkraftverk ute till havs är inga områdesreserveringar utan anvisas med en egen skapsbeteckning. I planeringsbestämmelsen står att vid planering av området ska konsekvenserna för fiske beaktas. Dessutom finns det i landskapsplanen anvisat beteckningar som tryggar och stöder fiskerinäringen; båtleder, fiskehamnar, fiskestödjepunkter, skyddshamnar och olika skydds-beteckningar för fisklekområden.

2. Enligt Österbottens förbund baserar sig landskapsplanens lösningar på utredningar som är tillräckliga för en plan på landskapsnivå. Till grund för de havsbaserade vindkraftsområdena i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 ligger en vindkraftsutredning från år 2021 och Finlands miljöcentrals (SYKE) utredning från år 2022. I SYKEs utredning har områden lämpliga för havsbaserad vindkraft kartlagts varvid bl.a. viktiga lekområden för fiskar har beaktats. Dessutom har för planlösningen gjorts en helhetskonsekvensbedömning. Noggrannare utredningar görs i den mer detaljerade planeringen. Enligt landskapsplanens planeringsbestämmelse för vindkraftsområden till havs ska konsekvenserna för fisket beaktas.
3. Vattenbruket i Finland omfattar förutom fiskodling även odling av krabbor, musslor och alger. Österbottens förbund har inte resurser att vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050 utreda områden lämpliga för vattenbruk av regional betydelse. Landskapsplanen säkrar fiskerinäringen genom en allmän planeringsbestämmelse och övriga ovan nämnda planbeteckningar som stöder utvecklingen av näringen.
4. Se bemötandet till utlåtandet av Fiskerienheten vid Egentliga Finlands NTM-central.

Bemötande:

1. Noteras.

försörjningsberedskap gällande primärproduktionen ska vara god, att energisystemet ska bestå av mångsidig produktion, tillräcklig lagring och en säker distribution samt att den cirkulära ekonomin ska vara välutvecklad.

2. För att upprätthålla en god försörjningsberedskap är det viktigt att enhetliga och bördiga åkerområden bibehålls för odlingsändamål. Det finns ett stort tryck på att planera åkermark för andra ändamål, särskilt inom stadsutvecklingszonerna. Även bördig odlingsmark är en ändlig resurs och måste även betraktas som sådan i samband med planläggning.

3. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 betonas särskilt utbyggnaden av vindkraft och solenergi samt stenmaterialförsörjningen. Den snabba utbyggnaden av vindkraften har haft både positiva och negativa konsekvenser för markägare. Särskilt utbyggnaden av kraftledningar kräver i många fall oskäligt mycket skogs- och åkermark då linjegatorna byggs i bredd.

4. Planeringsbestämmelsen för förbindelsebehovet för kraftledning som säger att nuvarande kraftledningsgator i första hand bör användas vid förstärkning och byggande av kraftledningar och att i den fortsatta planeringen bör det mest ändamålsenliga alternativet för kraftledningen utredas så att förutsättningarna för primärnäringarna tryggas är bra. Däremot borde planeringsrekommendationen om att jordkablar och gemensamma stolpar bör användas där det är möjligt ändras till en planeringsbestämmelse.

5. Kustbanan anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 som ett behov av tågtrafikförbindelse. En eventuell ny tågtrafikförbindelse ska följa samma sträckning som riksväg 8 och att förbindelsebehovet ska märkas ut längs med riksväg 8 på hela sträckan. Om den nya tågtrafikförbindelsen förverkligas är det mycket viktigt att primärnäringarnas behov beaktas och att det alternativ för dragningen som väljs inte splittrar driftscentra eller märkbart försvårar logistiken för gårdsbruksenheter.

6. Planbeteckningen för Vasa hamnväg har efter planutkastskedet ändrats från behov av vägtrafikförbindelse till riktgivande eller alternativ vägsträckning. Vikby-alternativet anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 utan desto mera utredningar med hänvisning till att Södra Österbottens NTM-central valt detta alternativ för den fortsatta vägplaneringen. Detta innebär i praktiken att ett vägprojekt driver samhällsutvecklingen i stället för att den övergripande planeringen på landskapsnivå är drivkraften. Problematiken kring vägens planeringsprocess är också något som kontaktmyndigheten tar

2. Noteras.

3. Noteras.

4. Enligt Fingrid och de regionala distributionsnätbolagen bör detta vara en rekommendation framom en bestämmelse.

5. Kustbanan anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 med en utvecklingsprincipsbeteckning som anvisar ett behov av tågtrafikförbindelse. Järnvägssträckningens exakta läge bestäms i den fortsatta planeringen. Enligt planeringsbestämmelsen ska i den fortsatta planeringen förutsättningar för primärnäringarna tryggas.

6. För Vasa hamnväg har NTM-centralen i Södra Österbotten beslutat att av de undersökta alternativa vägsträckningarna lämpar sig det s.k. Vikby-alternativet bäst för vidare planering. Därför anvisas Vasa hamnväg i Österbottens landskapsplan 2050 med en beteckning för en riktgivande vägsträckning utgående från Vikby-alternativet.

fasta på i sitt utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen för vägprojektet. I utlåtandet påpekas det att miljökonsekvensförfarandet inte bedömer vägens konsekvenser för den framtida samhällsstrukturen utan detta är något som måste göras i planläggningen. De konsekvenser som bedömts och som ligger till grund för val av vägsträckning är för snäva för att Vikby-alternativet ska som sådan kunna anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Det är av största vikt att konsekvenserna för de olika vägalternativen för Vasa hamnväg utreds också som en del av planläggningen. Då fås en tydligare bild av de olika alternativens konsekvenser i ett bredare samhällsutvecklingsperspektiv och då kan också den största samhällsnyttan uppnås. Behovet är extra stort då det är frågan om en helt ny väg som, med den dragning som nu föreslås, kommer att splittra befintliga byastrukturer och dras över bördig jordbruksmark som är invallad och torrlagd genom pumpning.

1.46 INGA UTLÅTANDEN

Dessutom har av följande myndigheter, organisation och föreningar betts om utlåtande:

- Vasa stad
- Umeå kommun
- Merikarvia kommun
- Isojoki kommun
- Karijoki kommun
- Kurikka stad
- Ilmajoki kommun
- Seinäjoki stad
- Storkyro kommun
- Kauhava kommun
- Evijärvi kommun
- Lappajärvi kommun
- Veteli kommun
- Kaustby kommun
- Mellersta Finlands förbund
- Norra Österbottens förbund
- Lapplands förbund
- Arbets- och näringsministeriet
- Finansministeriet
- Kommunikationsministeriet
- Social- och hälsovårdsministeriet
- Undervisnings- och kulturministeriet
- Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- NTM-centralen i Österbotten
- NTM-centralen i Södra Savolax
- Region Västerbotten
- Trafikledsverket
- Finavia
- Försvarsmakten, Staben för Försvarsmaktens logistikverk, 2:a logistikregementet
- Försörjningsberedskapscentralen

- ▶ Finlands skogscentral
- ▶ Gasgrid
- ▶ VAPO
- ▶ Skärgårdsdelegationen
- ▶ Österbottens välfärdsområde
- ▶ Vasaregionens Utveckling Ab VASEK
- ▶ Ab Jakobstadsregionens Utvecklingsbolag Concordia
- ▶ Ab Företagshuset Dynamo Yritystalo Oy
- ▶ YHYRES-kehittämisyhdistys ry
- ▶ Aktion Österbotten rf
- ▶ Österbottens föreningar rf
- ▶ Oy Merinova Ab
- ▶ Västkustens miljöenhet, miljövard
- ▶ Vasa miljösektor
- ▶ Kvarkenrådet
- ▶ MTK, Etelä-Pohjanmaa
- ▶ Österbottens Pälsdjursuppfödarens Förbund rf
- ▶ Vasaregionens turism Ab
- ▶ Finlands jägarförbund rf

**Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto**

Sandögatan 6 B- Hietasaarenkatu 6 B
PB - PL 174, 65101 Vasa - Vaasa

www.obotnia.fi
www.facebook.com/obotnia
info@obotnia.fi